

ĮSTATYMŲ PAKETO DERINIMO PAŽYMA

Institucija, rašto data ir Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai ir motyvai
Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacija, TAIS , 2024-03-07, Nr. IS-94	<p>2. Kauno RATC ir Šiaulių RATC dėl ATĮ projekto 2 straipsnio 9 dalies, papildančios ATĮ 2 straipsnį 38¹ dalimi, 2 straipsnio 20 dalies, keičiančios ATĮ 2 straipsnio 58⁵ dalį</p> <p>Teisės akto projektas papildomas nauja sąvoka <i>Kitos buityje susidarančios atliekos – savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje tvarkomos fizinį asmenų kasdienėje veikloje (išskyrus jų vykdomą ūkinę komercinę veiklą, verslą ir profesinę veiklą)</i> susidarančios atliekos, išskyrus komunalines atliekas ir atliekas, už kurių tvarkymą atsakingi gamintojai ir (ar) importuotojai pagal gamintojo atsakomybės principą.</p> <p>Apibrėžiant reguliuojamos veiklos sąvoką, nurodoma, kad <i>Reguliuojamoji veikla – regioninių atliekų tvarkymo centrų vykdomas komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymas (išskyrus atliekų surinkimą ir vežimą, tačiau įskaitant atliekų tvarkymą savivaldybės paveldimu regioninių atliekų tvarkymo centrų valdomose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir (ar) kompostavimo aikštelėse)</i>, kurio įkainius ar kainas reguliuoja valstybė, taip pat bendro atliekų deginimo įrenginių, atliekų deginimo įrenginių valdytojų vykdomas komunalinių atliekų tvarkymas, kurio įkainius ar kainas reguliuoja valstybė. Reguliuojamajai veiklai nepriskiriama veikla, kurios sąnaudas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka prideda savivaldybių tarybos, nustatydamos vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ar kitos įmokos už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose dydžius.</p> <p>Aptariamomis teisės akto projekto nuostatomis kuriamas reglamentavimas, pagal kurį reguliuojamai veiklai priskiriamas RATC vykdomas komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymas didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėje (DGASA).</p> <p>Kadangi kitoms buityje susidarančioms atliekoms nepriskiriamos atliekos, kurioms taikomas gamintojo atsakomybės principas, galimai atsirastis teisinio reguliavimo spraga ir teisinis neapibrėžtumas, kadangi DGASA infrastruktūros išlaikymas, įskaitant ir atliekų, kurioms taikomas gamintojo atsakomybės, turėtų būti finansuojamas iš reguliuojamos veiklos gaunamų pajamų, tačiau pagal kitų buityje</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Dėl šiuo metu egzistuojančios sutarčių nesudarymo tarp apmokestinamųjų padangų gamintojų ir (ar) importuotojų ir jų organizacijų ir kai kurių regionų atliekų tvarkymo centrų dėl DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų dalinio finansavimo Aplinkos ministerija organizavo trišalius susitikimus, kurių metu kitokio sprendimo, kaip tik DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų dalinio finansavimo padangų gamintojų ir importuotojų lėšomis atsisakymas, nebuvo pasiūlyta.</p> <p>Siūlomas DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų nemokamu priėmimu, finansavimas iš vietos rinkliavos dėl šių priežasčių:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų nemokamu priėmimu DGAS aikštelėse, finansavimas padangų gamintojų ir (ar) importuotojų lėšomis, yra nesutarimų objektas tarp kai kurių regioninių atliekų tvarkymo centrų ir padangų gamintojų ir importuotojų bei jų organizacijų, dėl kurio nėra vykdomas minėtų padangų atliekų išvežimas iš DGAS aikštelių, ko pasekoje, susidaro rizika padangų atliekų nepriėmimui iš gyventojų; 2. padangų atliekas galima nemokamai atiduoti autoservisams ir padangų platintojams, nes jiems ATĮ 34¹⁸ straipsnio 4 dalies 1 punktą ir 34¹⁸ straipsnio 8 dalies 1 punktą nustato prievolę nemokamai priimti padangų atliekas; 3. gyventojai būtų skatinami rinktis legaliai veikiančius autoservisus ir padangų platintojus, kurie turi prievolę nemokamai priimti padangų atliekas; 4. gyventojai neturėtų būti skatinami motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų atsikratymu DGAS aikštelėse, t. y. DGAS aikštelės neturi būti pagrindiniu šių padangų atliekų surinkimo šaltiniu, o turi tarnauti kitų buityje susidarančių gaminių, kuriems netaikomas gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas, atliekų surinkimui; 5. bus aiškus DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų finansavimo modelis ir sumažins administracinę naštą regioniniams atliekų tvarkymo centrams, nes nereikės atskirai išskaičiuoti sąnaudų, patiriamų priimant nemokamai motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas;

<p>susidarančių atliekų sąvoką, šios atliekos neapima atliekų, kurioms taikomas gamintojo atsakomybės principas.</p> <p>Kituose siūlomose teisės akto pakeitimuose aiškiai pasisakoma, kad gamintojai ir importuotojai atleidžiami nuo dalinio DGASA išlaikymo finansavimo (teisės akto projekto 11 straipsnio nuostatos, keičiančios ATĮ 30 straipsnio 16 dalį, 21 straipsnio nuostatos, keičiančios 34² straipsnio 3 dalį, 22 straipsnio nuostatos, keičiančios 34³ straipsnio 1 dalį, 38 straipsnio nuostatos, keičiančios 34¹⁹ straipsnio 3 dalį, 39 straipsnio nuostatos, keičiančios 34²⁰ straipsnio 4 dalį). Tokiu atveju lieka neaišku, iš kokių lėšų galės būti vykdomas apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo infrastruktūros išlaikymas DGASA.</p> <p>Nors sistemaiškai analizuojant visus lydimuosius teisės akto projekto pakeitimo dokumentus, panašu, kad projekto rengėjai neplanavo apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo infrastruktūros išlaikymo eliminuoti ir palikti teisinėje neapibrėžtyje:</p> <p>2024-02-20 lydraščio II dalies 3 punktas: atsisakyti DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su nemokamu iš gyventojų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų surinkimu ir laikymu, finansavimo padangų gamintojų ir (ar) importuotojų lėšomis, nustatant, kad minėtos išlaidos bus finansuojamos iš rinkliavos ar įmokos, o šių padangų atliekų sutvarkymą toliau organizuos ir finansuos padangų gamintojų ir (ar) importuotojų organizacijos.</p> <p>Įstatymų paketo derinimo pažymos 4 punkto argumentai ir motyvai: Siūlomas DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su elektros ir elektroninės įrangos (toliau – EEĮ) atliekų nemokamu priėmimu, finansavimas iš vietos rinkliavos dėl šių priežasčių.</p> <p>Pažymėtina, kad suformuluotos teisės akto projekto nuostatos šį teisinį neapibrėžtumą palieka. Gamintojų ir importuotojų pareigos dalinai finansuoti DGASA infrastruktūros išlaikymą atsisakymas turės visiškai priešingą poveikį, nei teisės akto projekto rengėjas tikisi, t. y., kad pareigos dalinai prisidėti prie išlaikymo atsisakymas motyvuos gamintojus ir importuotojus kurti savo infrastruktūrą. Pavyzdžiui, 2024 m. vasario 19 d. įstatymų paketo derinimo pažymos 4 punkto argumentuose ir motyvuose nurodoma, kad skatinimas EEĮ atliekomis atsikratyti DGAS aikštelėse, t. y. EEĮ atliekų surinkimo DGAS aikštelėse išlaidas finansuojant EEĮ gamintojų ir importuotojų lėšomis, nemotyvuoja EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijų ieškoti efektyvesnių EEĮ atliekų surinkimo būdų, patogesnių gyventojams, ko pasekoje, dalis EEĮ atliekų patenka į mišrias komunalines atliekas. Manytina, kad gamintojams ir importuotojams kuriamas ypatingai patogus teisinis reguliavimas, pagal kurį suteikiama legali galimybė naudotis kitų juridinių asmenų nuosavybe neprisidedant prie jos</p>	<p>6. siūlomas nemokamai priimamų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų surinkimo ir laikymo išlaidų finansavimo atsisakymas gamintojų ir importuotojų lėšomis nežymiai paveiks rinkliavos padidėjimą, t. y. priklausomai nuo regiono rinkliava gali padidėti nuo 0,05 iki 0,13 proc. (detalus skaičiavimas pateiktas Aiškinamajame rašte);</p> <p>7. atliekų tvarkymo srityje bus išlaikoma pusiausvyra tarp principų „teršėjas moka“ (principas „teršėjas moka“ reiškia, kad atliekų tvarkymo išlaidas, įskaitant išlaidas, patirtas reikiamai atliekų tvarkymo infrastruktūrai įrengti ir jai eksploatuoti, turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ir (ar) importuotojas) ir „gamintojo atsakomybė“ (principas „gamintojo atsakomybė“ reiškia, kad gamintojai ir importuotojai atsakingi už jų vidaus rinkai tiekiamų gaminių ir pakuočių, rinkai pateikiamų drėgnųjų servetėlių, oro balionėlių, tabako gaminių su filtrais, filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, ir žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, poveikį aplinkai per visą jų gyvavimo ciklą nuo gamybos iki saugaus atliekų sutvarkymo), t. y. turi būti išlaikomas atsakomybės pasidalijimas atliekų tvarkyme tarp gaminių atliekų turėtojų ir gaminių gamintojų (pvz., jei gyventojas nesinaudoja gamintojo sukurta nemokama gaminių atliekų surinkimo sistema, tai jis tokiu atveju turi susimokėti už gaminių atliekų atidavimą ne gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo infrastruktūroje). Šių principų tarpusavio derinimas yra viena iš priemonių, skatinančių gyventojus įsigyti paslaugas ir gaminius iš legalių įmonių, turinčių prievolę nemokamai priimti gaminių atliekas, ir užtikrinančių, kad gaminių atliekomis nebūtų atsikratoma aplinkoje. Be to, 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų 8a straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad valstybė narė gali nuspręsti kokia apimti turi būti įgyvendintas gamintojo atsakomybės principas, jei gamintojai padengia bent 80 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant Europos Sąjungos nustatytų atliekų tvarkymo tikslų ir uždavinių arba bent 50 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant tik valstybės narės nustatytų atliekų tvarkymo kiekybinių ir kokybinių tikslų;</p> <p>8. ATĮ 30 straipsnio 15 dalyje nustatyta, kad gamintojai ir importuotojai ar jų organizacijos gali diegti papildančias atliekų surinkimo sistemas, t. y. įtvirtinta gaminių</p>
---	--

	<p>išlaikymo. Šis teisinis reguliavimas visiškai neskaitins gamintojų ir importuotojų investuoti į nuosavos atliekų surinkimo ir laikymo infrastruktūros kūrimą bei išlaikymą, juk kam investuoti, kai gali nemokamai naudotis kito? Pažymėtina, kad išlaikymo našta nepagrįstai tenka vien tik gyventojams, kurie pirkdami gaminius jau susimoka už šių gaminių atliekų sutvarkymą, o po to dar jiems vieniems tenka ir DGASA išlaikymo kaštai.</p> <p>Pasiūlymas:</p> <p>Teisės akto nuostatose aiškiai reglamentuoti, iš kokių lėšų išlaikomas DGASA infrastruktūra, susijusi su gaminių, kuriems taikomas gamintojo atsakomybės principas, atliekų surinkimu ir laikymu. Palikti pareigą dalinai finansuoti DGASA infrastruktūros išlaikymą gamintojams ir importuotojams, aiškiai įstatyme apibrėžiant, kad DGASA dalinis finansavimas būtų ta dalimi, kuri padengtų konkrečios atliekų grupės patiriamas sąnaudas</p>	<p>atliekų surinkimo pirmenybė ne komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, o gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo sistemoje.</p> <p>Pažymime, kad DGAS aikštelių infrastruktūra sukurta ES struktūrinių fondų lėšomis.</p> <p>Siūlomas DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su elektros ir elektroninės įrangos (toliau – EEĮ) atliekų nemokamu priėmimu, finansavimas iš vietos rinkliavos dėl šių priežasčių:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. šiuo metu pagal sutartis tarp regioninių atliekų tvarkymo centrų ir EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijų EEĮ atliekų surinkimo DGAS aikštelėse eksploatacinių išlaidų įkainis yra 0 arba 1 Eur už 1 toną EEĮ atliekų (kai tuo tarpu padangų atveju DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų įkainiai pakankamai dideli (nuo 15 iki 50 Eur už toną padangų atliekų) ir vyksta nesutarimai dėl jų dydžio, t. y. nesilaikoma vieningos DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų skaičiavimo metodikos), nes EEĮ atliekų atžvilgiu RATC parduoda EEĮ atliekas daugiausiai pasiūliusiai EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijai; 2. ATĮ pakeitimo įstatymo projektu, nustačius, kad EEĮ organizacijos turės tvarkyti EEĮ atliekas, surinktas DGAS aikštelėse, proporcingai pagal užimamą rinkos dalį, yra rizika, kad, kaip ir padangų atveju, kils ginčai dėl DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų įkainio dydžio pagrįstumo ir nebus pasirašomos sutartys, vyks teisiniai ginčai; 3. EEĮ atliekas galima nemokamai atiduoti platintojams, taip pat EEĮ atliekos surenkamos iš gyventojų apvažiavimo būdu (už jas net sumokant gyventojui), todėl gyventojai neturėtų būti skatinami EEĮ atliekų atsikratymu DGAS aikštelėse, t. y. DGAS aikštelės neturi būti pagrindiniu EEĮ atliekų surinkimo šaltiniu, o turi tarnauti kitų buityje susidarančių gaminių, kuriems netaikomas gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas, atliekų surinkimui; 4. skatinimas EEĮ atliekomis atsikratyti DGAS aikštelėse, t. y. EEĮ atliekų surinkimo DGAS aikštelėse išlaidas finansuojant EEĮ gamintojų ir importuotojų lėšomis, nemotyvuoja EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijų ieškoti efektyvesnių EEĮ atliekų surinkimo būdų, patogesnių gyventojams, ko pasekoje, dalis EEĮ atliekų patenka į mišrias komunalines atliekas; 5. bus aiškus DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų finansavimo modelis. 6. atliekų tvarkymo srityje bus išlaikoma pusiausvyra tarp principų „teršėjas moka“ (principas „teršėjas moka“ reiškia, kad atliekų tvarkymo išlaidas, įskaitant išlaidas, patirtas reikiamai atliekų tvarkymo infrastruktūrai įrengti ir jai
--	---	---

		<p><i>eksploatuoti, turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ir (ar) importuotojas) ir „gamintojo atsakomybė“ (principas „gamintojo atsakomybė“ reiškia, kad gamintojai ir importuotojai atsakingi už jų vidaus rinkai tiekiamų gaminių ir pakuočių, rinkai pateikiamų drėgnųjų servetėlių, oro balionėlių, tabako gaminių su filtrais, filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, ir žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, poveikį aplinkai per visą jų gyvavimo ciklą nuo gamybos iki saugaus atliekų sutvarkymo), t. y. turi būti išlaikomas atsakomybės pasidalijimas atliekų tvarkyme tarp gaminių atliekų turėtojų ir gaminių gamintojų (pvz., jei gyventojas nesinaudoja gamintojo sukurta nemokama gaminių atliekų surinkimo sistema, tai jis tokiu atveju turi susimokėti už gaminių atliekų atidavimą ne gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo infrastruktūroje). Šių principų tarpusavio derinimas yra viena iš priemonių, skatinančių gyventojus įsigyti paslaugas ir gaminius iš legalių įmonių, turinčių prievolę nemokamai priimti gaminių atliekas, ir užtikrinančių, kad gaminių atliekomis nebūtų atsikratoma aplinkoje. Be to, 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų 8a straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad valstybė narė gali nuspręsti kokia apimti turi būti įgyvendintas gamintojo atsakomybės principas, jei gamintojai padengia bent 80 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant Europos Sąjungos nustatytų atliekų tvarkymo tikslų ir uždavinių arba bent 50 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant tik valstybės narės nustatytų atliekų tvarkymo kiekybinių ir kokybinių tikslų;</i></p> <p>7. ATĮ 30 straipsnio 15 dalyje nustatyta, kad gamintojai ir importuotojai ar jų organizacijos gali diegti papildančias atliekų surinkimo sistemas, t. y. įtvirtinta gaminių atliekų surinkimo pirmenybė ne komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, o gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo sistemoje</p> <p>8. siūlomas nemokamai priimamų EEĮ atliekų surinkimo ir laikymo išlaidų finansavimo atsisakymas gamintojų ir importuotojų lėšomis nežymiai paveiks rinkliavos padidėjimą, t. y. priklausomai nuo regiono rinkliava gali padidėti nuo 0,21 iki 2,05 proc. (detalus skaičiavimas pateiktas Aiškinamajame rašte).</p> <p>Siekiant įtraukti į rinkliavą ar įmoką su apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymu (kiek jo neapima ATĮ ir PPATĮ nuostatos, reglamentuojančios gamintojo atsakomybės principo taikymo apimtį) susijusias sąnaudas patikslinta:</p>
--	--	--

		<p>1. ATĮ 2 str. 40 d. ir dėstoma taip:</p> <p>„40. Komunalinių atliekų tvarkymo paslauga – viešoji paslauga, apimanti komunalinių atliekų ir komunalinėms atliekoms nepriskiriamų buityje susidarančių atliekų surinkimą, vežimą, naudojimą, šalinimą, šių veiklų organizavimą, stebėseną, šalinimo vietų vėlesnę priežiūrą ir gaminių, pakuočių, kurių gamintojams ir (ar) importuotojams taikomas gamintojo atsakomybės principas, atliekų tvarkymą tokiu apimtimi, kiek jį organizuoja savivaldybės ar komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriai, o ne gamintojai ir (ar) importuotojai ir (ar) jų organizacijos pagal Atliekų tvarkymo įstatymo aštuntąjį¹ – aštuntąjį⁶ ir aštuntąjį¹¹ skirsnius ir (ar) Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą.“</p> <p>2. ATĮ 2 str. 58⁵ d. ir dėstoma taip:</p> <p>„58⁵. Reguluojamoji veikla – regioninių atliekų tvarkymo centrų vykdomas komunalinių atliekų ir komunalinėms atliekoms nepriskiriamų buityje susidarančių atliekų tvarkymas (įskaitant šių atliekų tvarkymą savivaldybės pavedimu regioninių atliekų tvarkymo centrų valdomose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir (ar) kompostavimo aikštelėse), ir gaminių, pakuočių, kurių gamintojams ir (ar) importuotojams taikomas gamintojo atsakomybės principas, atliekų tvarkymas savivaldybės pavedimu regioninių atliekų tvarkymo centrų valdomose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir (ar) kompostavimo aikštelėse tokiu apimtimi, kiek jo neįpareigoti organizuoti gamintojai ir (ar) importuotojai ir (ar) jų organizacijos pagal Atliekų tvarkymo įstatymo aštuntąjį¹ – aštuntąjį⁶ ir aštuntąjį¹¹ skirsnius ir (ar) Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą, kurių įkainius ar kainas reguliuoja valstybė, taip pat bendro atliekų deginimo įrenginių, atliekų deginimo įrenginių valdytojų vykdoma vykdomas komunalinių atliekų tvarkymo veikla tvarkymas, kurios kurio įkainius ar kainas reguliuoja valstybė. Reguluojamajai veiklai nepriskiriama veikla, kurios sąnaudas Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka prideda savivaldybių tarybos, nustatydamos vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų ir komunalinėms atliekoms nepriskiriamų buityje susidarančių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ar kitos įmokos už komunalinių atliekų ir komunalinėms</p>
--	--	---

	<p>7. Alytaus RATC, Klaipėdos RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 9 dalies, kuria ATĮ 30 straipsnio 3 dalis papildoma 14 punktu</p> <p>Bešeimininkės atliekos yra tvarkomos savivaldybių biudžeto (aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos) lėšomis ir šių atliekų tvarkymo kaštai negali būti įtraukiami į vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą bei regioninę kainą. Atsižvelgiant į tai, negali būti pavedama komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui vykdyti funkcijas, kurioms jis neturi finansavimo šaltinio. ATĮ 30 straipsnio 3 dalies 14 punkto siūloma atsisakyti.</p> <p>Pagal šią formuluotę gaunasi, kad komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriai bus atsakingi ir už atliekų tvarkymą ne prie konteinerių (parkuose, miškuose ir pan.). Manome, kad dėl to reikšmingai padidės administracinė ir finansinė našta administratoriui. Sistemškai aiškinant ATĮ 2 straipsnio 44 ir 621 dalis šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, ir paliktų ne konteinerių (parkuose, miškuose ir pan.) tvarkymas nėra komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus funkcija. Įstatymų paketo derinimo pažymoje klaidingai nurodyta, kad Klaipėdos m. savivaldybėje komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui yra priskirta visų Klaipėdos m. savivaldybės teritorijoje esančių bešeimininkių atliekų tvarkymo organizavimo Atsisakyti šio pakeitimo, paliekant šią funkciją savivaldybėms</p> <p>funkcija. Patiksliname, kad komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius vykdo tik bešeimininkių atliekų, paliktų konteinerių aikštelėse ir šalia jų, tai yra 3 metrų atstumu aplink konteinerių aikštelę ar konteinerių stovėjimo vietą, esančiose viešosiose teritorijose ar faktiškai naudojamose teritorijose, administravimo funkciją.</p> <p>Pasiūlymas:</p> <p>Atsisakyti šio pakeitimo, paliekant šią funkciją savivaldybėms</p>	<p>atliekoms nepriskiriamų buityje susidarančių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose dydžius.“</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pakartotinai paaiškiname, kad 2023 m. kovo pabaigoje Aplinkos ministerija, siekdama nustatyti baigtinį komunalinių atliekų tvarkymo sistemų administratorių funkcijų sąrašą, organizavo savivaldybių apklausą. Jonavos raj. ir Klaipėdos m. savivaldybės nurodė komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui priskirtiną atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja (toliau - bešeimininkės atliekos), tvarkymo organizavimo funkciją. Nenurodžius minėtos funkcijos ATĮ 30 straipsnio 3 dalyje, savivaldybės būtų priverstos keisti jų taikomą bešeimininkių atliekų tvarkymo organizavimo procesą.</p> <p>Pagal ATĮ 25 straipsnį šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja (toliau – bešeimininkės atliekos), tvarkymo organizavimas – tai savivaldybių funkcija. Todėl savivaldybės gali pačios nuspręsti, kaip jų teritorijoje bus organizuojamas bešeimininkių atliekų tvarkymas ir gali pavesti minėtą organizavimą komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui.</p> <p>Tai, kad savivaldybės paves komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka organizuoti šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymo paslaugų teikimą, nereiškia, kad bešeimininkių atliekų tvarkymo sąnaudos bus įtrauktos į vietinę rinkliavą ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – rinkliava ar įmoka), kaip, pvz., pakuočių atliekų tvarkymo sąnaudos netraukiamos į rinkliavą ar įmoką, o apmokamos gamintojų ir importuotojų lėšomis. Vadovaujantis LR savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punktu, bešeimininkių atliekų tvarkymo priemonės turi būti apmokamos Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšomis.</p> <p>Atsižvelgiant į anksčiau teiktą Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabą ATĮ 30 straipsnio 3 dalies 14 punktą buvo patikslintas ir dėstomas taip:</p> <p>„14) Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka organizuoti šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymo paslaugų teikimą;“.</p>
--	--	--

	<p>13. Alytaus RATC, Klaipėdos RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 18 dalies, kuria keičiama ATĮ 30 straipsnio 16 dalis</p> <p>Įstatymo projektu panaikinamas reikalavimas organizacijoms sudaryti gaminių atliekų tvarkymo organizavimo finansavimo sutartis su visomis savivaldybėmis (<i>arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą</i>) dėl buitinių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose DGASA finansavimo ir šių aikštelių eksploatavimo dalinio finansavimo.</p> <p>Pagal siūlomą Įstatymo projektą organizacijos privalės sudaryti sutartis tik dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančių DGASA surinktų buitinės elektros ir elektroninės įrangos, motociklų ir lengvųjų automobilių padangų ir pakuočių atliekų vežimo iš komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančių DGASA ir jų panaudojimo organizavimo proporcingai gamintojo ir (ar) importuotojo ar jų organizacijos užimamai rinkos daliai sutartis.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad DGASA surenkamų EEĮ komplektacija skiriasi, t. y. gali būti pilnos komplektacijos ir nepilnos komplektacijos. Dalis surenkamos EEĮ DGASA yra paruošiama naudoti pakartotinai t. y. tampa daiktais iš karto arba prieš tai suremontuojama ir toliau perduodama tolimesniam naudojimui.</p> <p>Prašome paaiškinti iš kokių lėšų turi būti finansuojamas buitinės elektros ir elektroninės įrangos, motociklų ir lengvųjų automobilių padangos ir pakuočių atliekų surinkimas DGASA?</p> <p>Kas ir kaip paskirstys DGASA surenkamų buitinės elektros ir elektroninės įrangos, motociklų ir lengvųjų automobilių padangų ir pakuočių atliekų panaudojimo kiekius proporcingai gamintojo ir (ar) importuotojo ar jų organizacijos užimamai rinkos daliai sutartis?</p> <p>Kaip EEĮ kiekiai, kurie paruošiami naudoti pakartotinai, bus įtraukiami į sutartį ir kaip finansuojama?</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų bei elektros ir elektroninės įrangos atliekų nemokamu priėmimu, finansavimą iš vietos rinkliavos numato:</p> <p>1. Patikslintos ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 11 straipsnio 15 dalimi keičiamos ATĮ 30 straipsnio 10 dalies 5 ir 7 punktai:</p> <p>„10. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemose komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymas turi būti organizuojamas taip, kad skatintų atliekas paruošti naudoti pakartotinai ir perdirbti. Visiems komunalinių atliekų turėtojams; neimant papildomo mokesčio, išskyrus nustatytą vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – rinkliava) ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą, turi būti:</p> <p><...></p> <p>5) užtikrinta galimybė atiduoti baldų, buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių ir kitas komunalines atliekas. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakytų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų;</p> <p><...></p> <p>7) užtikrinta galimybė atiduoti buityje susidarančias padangų, priskiriamų apmokestinamiesiems gaminiams, atliekas.“</p> <p>2. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 11 straipsnio 16 dalimi papildytas ATĮ 30 straipsnis 10¹ dalis:</p> <p>„10¹. Savivaldybė ar jos pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius neimant papildomo mokesčio turi užtikrinti komunalinių atliekų turėtojams šio straipsnio 10 dalyje nurodytas komunalinių atliekų surinkimo ir (ar) sutvarkymo priemones ir galimybes atiduoti nurodytas atliekas. Komunalinių atliekų turėtojų aprūpinimas šio straipsnio 10 dalyje nurodytomis komunalinių atliekų surinkimo priemonėmis ir galimybėmis atiduoti nurodytas atliekas užtikrinimas finansuojamas rinkliavos ar įmokos lėšomis, ar pagal šio Įstatymo aštuntąjį1 – aštuntąjį6 ir aštuntąjį11 skirsnius ir (ar) Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą finansuojamas gamintojų ir (ar) importuotojų ir (ar) jų organizacijų lėšomis, ar kitų finansavimo šaltinių lėšomis.“</p>
--	---	--

		<p>3. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 36 straipsnio 8 dalimi papildomo 34¹⁸ straipsnis 12 dalies 2 punktas:</p> <p>„12. Savivaldybė arba savivaldybės pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius, arba savivaldybių įsteigtas juridinis asmuo, kuriam savivaldybės pavedusios valdyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančias didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles, privalo:</p> <p>2) užtikrinti, kad komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančios didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės, neimant papildomo mokesčio, išskyrus rinkliavą ar įmoką, priimtų iš gyventojų, turinčio vairuotojo pažymėjimą, buityje susidarančias motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas. Per vienus kalendorinius metus iš gyventojų, turinčio vairuotojo pažymėjimą, neimant papildomo mokesčio, išskyrus rinkliavą ar įmoką, priimamų padangų atliekų vienetų skaičių savivaldybės teritorijoje esančiose komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančiose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse nustato savivaldybės taryba arba savivaldybės pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius;“.</p> <p>4. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 21 straipsnio 3 dalimi pakeistas ATĮ 34² straipsnio 4 dalies 1 punktas:</p> <p>„1) gaminių atliekų tvarkymo organizavimo finansavimo sutartis su visomis savivaldybėmis, (arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) dėl buitinių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse finansavimo ir šių aikštelių eksploatavimo dalinio finansavimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose didelių gabaritų atliekų aikštelėse finansavimo ir šių aikštelių eksploatavimo išlaidų dalinio finansavimo tvarka, sutarčių sudarymo, įsigaliojimo ir nutraukimo tvarka, savivaldybių įrengtų didelių gabaritų atliekų aikštelių infrastruktūros plėtros ir naudojimo sąlygos, paslaugų teikimo tvarka ir sąlygos, atsiskaitymo tvarka, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą, pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka, sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka sutartis su visomis savivaldybėmis arba komunalinių atliekų tvarkymo sistemų administratoriais, arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems savivaldybės pavedė</p>
--	--	---

		<p>valdyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančias didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštes, dėl komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančių didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse neimant papildomo mokesčio, išskyrus rinkliavą ar įmoką, surinktų buitinės elektros ir elektroninės įrangos atliekų vežimo iš komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančių didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių ir jų panaudojimo organizavimo proporcingai Organizacijos užimamai rinkos daliai, kuri aplinkos ministro nustatyta tvarka apskaičiuojama pagal gamintojų ir importuotojų bei dalyvių deklaruotą ataskaitiniu laikotarpiu tieką Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais buitinės elektros ir elektroninės įrangos kiekį. Sutartyse turi būti numatyta buitinės elektros ir elektroninės įrangos atliekų vežimo iš komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančių didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių ir jų panaudojimo organizavimo tvarka, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už išipareigojimų (proporcingai užimamai rinkos daliai Organizacijai organizuoti buitinės elektros ir elektroninės įrangos atliekų vežimą ir panaudojimą ir savivaldybei arba savivaldybės pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui, arba savivaldybių įsteigtam juridiniam asmeniui, kuriam savivaldybės pavedusios valdyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančias didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštes, sudaryti sąlygas vežti buitinės elektros ir elektroninės įrangos atliekas) nevykdymą, sutartinių išipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka, pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka, sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka;“</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad EEĮ atliekos iš komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančių didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių turės būti perduodamos organizacijoms pagal jų užimamą rinkos dalį, tai organizacijos paimdamos atliekas iš surinkimo vietų pačios turės įvertinti ar atskirai surinktos EEĮ atliekos tinka paruošimui naudoti pakartotinai ir esant poreikiui perduos tvarkymo įmonėms, vykdančioms paruošimo naudoti pakartotinai veiklą. EEĮ kiekiai, kurie yra tinkami naudoti pakartotinai, nebus įtraukiami į sutartis.</p> <p>Kaip ir pagal esamą teisinį reguliavimą DGASA nemokamai surinktų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų kiekius, elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekius ir</p>
--	--	---

		<p>pakuočių atliekų kiekius proporcingai gamintojų ir (ar) importuotojų organizacijos užimamai rinkos daliai paskirstys atitinkamas regiono atliekų tvarkymo centras. Organizacijos užimama rinkos dalis bus paskaičiuota pagal Gamintojų ir importuotojų, kurie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekia elektros ir elektroninę įrangą, pakuotes, padangas, užimamos rinkos dalies nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. D1-589 „Dėl Gamintojų ir importuotojų, kurie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekia elektros ir elektroninę įrangą, pakuotes, padangas, užimamos rinkos dalies nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir skelbiama Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje.</p>
	<p>14. Alytaus RATC, Klaipėdos RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 19 dalies, kuria keičiama ATĮ 30 straipsnio 17 dalis, 6 punktas</p> <p>Savivaldybėms nustatoma pareiga vykdyti buityje susidarančių medienos, mineralinių atliekų (pavyzdžiui, betono, plytų, plytelių, keramikos ir kt.), metalų, stiklo, plastiko, gipso ir kitų atliekų, susidariusių gyventojui atliekant darbus statybos ūkio būdu, baldų, elektros ir elektroninės įrangos, padangų ir kitų atliekų surinkimą apvažiuojant atliekų turėtojus. Manome, kad šis reikalavimas yra perteklinis toms savivaldybėms, kuriose yra įrengta didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklas kaip numatyta Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane t. y. iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą – kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų atstumais.</p> <p>Siūlome šį punktą išdėstyti taip:</p> <p><i>„užtikrinti buityje susidarančių medienos, mineralinių atliekų (pavyzdžiui, betono, plytų, plytelių, keramikos ir kt.), metalų, stiklo, plastiko, gipso ir kitų atliekų, susidariusių gyventojui atliekant darbus statybos ūkio būdu, baldų, elektros ir elektroninės įrangos, padangų ir kitų atliekų rūšiavimo galimybę organizuoti šių atliekų surinkimą apvažiuojant atliekų turėtojus, pagal savivaldybės sudarytą maršrutą, ne vėliau kaip prieš 1 darbo dieną informavus atliekų turėtojus (ar jų atstovus) apie atliekų surinkimo datą, laiką ir vietą (toliau – atliekų surinkimas apvažiuojant) (išskyrus padangų, priskiriamų apmokestinamiesiems gaminiams, atliekas), įrengti šių atliekų surinkimo aikštes (toliau – didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės) ir organizuoti šių atliekų surinkimą kitais būdais. Apvažiavimas turi būti vykdoma tik tose savivaldybių teritorijose, kuriose didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo aikštelių tinklas</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siekiant sumažinti iki minimumo riziką, kad buityje susidarančiomis medienos, mineralinėmis atliekomis (pavyzdžiui, betono, plytų, plytelių, keramikos ir kt.), metalo, stiklo, plastiko, gipso ir kitomis atliekomis, susidariusiomis gyventojui atliekant darbus statybos ūkio būdu ir baldais, nebūtų atsikratoma aplinkoje ar mišriuose komunalinių atliekų konteineriuose ar šalia jų, tuo atveju, kai gyventojai neturi fizinių galimybių (pvz., neturi transporto priemonės) patys pristatyti į DGASA šias atliekas, tikslinga sudaryti gyventojams kuo platesnes galimybes atiduoti atliekas ir kitais būdais, tame tarpe apvažiavimo būdu ir neapsiriboti vien surinkimu DGASA.</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo 11 straipsnio 19 dalimi keičiamo ATĮ 30 straipsnio 17 dalies 6 punktas nenumato savivaldybei prievolės apvažiavimo būdu rinkti motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas, kad gyventojai nebūtų skatinami rinkti nelegaliai veikiančius autoservisus ir padangų platintojus, kurie nevykdo prievolės nemokamai priimti padangų atliekas. Be to, priešingu atveju būtų sudarytos sąlygos nelegaliai veikiantiems autoservisams ir padangų platintojams gyventojų sąskaitą atsikratyti padangų atliekomis. Pažymime, kad padangų atliekas galima nemokamai atiduoti autoservisams ir padangų platintojams, nes jiems ATĮ 34¹⁸ straipsnio 4 dalies 1 punktas ir 34¹⁸ straipsnio 8 dalies 1 punktas nustato prievolę nemokamai priimti padangų atliekas.</p>

	<p>neatitinka Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane nustatytų reikalavimų“</p> <p>Siaulių RATC:</p> <p>Apvažiavimo būdu surinkti bus galima tik padangas nepriskiriamas apmokestinamiesiems gaminiais, tai yra tik dviračių ir kt., o motociklų, automobilių - ne? Gyventojai jau išsiugdę įgūdžius apvažiavimo metu palikti padangas prie konteineriu. Tą darys ir toliau.</p> <p>15. Alytaus RATC, Klaipėdos RATC dėl ATĮ projekto 11 straipsnio 19 dalies, kuria keičiama ATĮ 30 straipsnio 17 dalis, 7 punktas Savivaldybėms nustatoma pareiga vykdyti užtikrinti buityje susidarančių pavojingųjų atliekų (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas) atskirą surinkimą, organizuoti šių atliekų surinkimą apvažiuojant.</p> <p>Manome, kad šis reikalavimas yra perteklinis toms savivaldybėms, kuriose yra įrengta didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklas kaip numatyta Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane t. y. iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą – kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų atstumais.</p> <p>Siūlome šį punktą išdėstyti taip:</p> <p>„užtikrinti buityje susidarančių pavojingųjų atliekų (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas) atskirą surinkimą, organizuoti šių atliekų surinkimą apvažiuojant ir didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse. Užtikrinti, kad savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose nebūtų atsakoma iš gyventojų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekas. Apvažįjimas turi būti vykdoma tik tose savivaldybių teritorijose, kuriose didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo aikštelių tinklas neatitinka Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane nustatytų reikalavimų“</p> <p>20. (ARATC) dėl ATĮ projekto 36 straipsnio 8 dalies, kuria papildomas ATĮ 34¹⁸ straipsnio 12 dalimis 1, 2 ir 3 punktais</p> <p>Įstatymo projektu nustatoma papildoma prievolė, kelianti papildomą administracinę našą, savivaldybei arba komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriui dėl priimamų į didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo aikštes padangų, nepriskiriamų apmokestinamiesiems gaminiais, padangų atliekų tvarkymo apskaitos vykdymo ne tik svarių, bet ir vienetais. Teigiama, kad atliekų tvarkymo apskaitos vedimas ir svarių ir vienetais padės identifikuoti surinktų imant mokesčių ir neimant mokesčio padangų atliekų kiekį tonomis, nors to paties straipsnio 12 dalies 1 punkte nurodyta, kad savivaldybė ar komunalinių atliekų</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Siekiant sumažinti iki minimumo riziką, kad pavojingomis atliekomis nebūtų atsikratoma aplinkoje ar mišriuose komunalinių atliekų konteineriuose, tuo atveju, kai gyventojai neturi galimybių (pvz., neturi transporto priemonės) patys pristatyti į DGAS aikštes pavojingas atliekas, tikslinga palikti pavojingų atliekų (išskyrus elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių atliekas) surinkimą apvažiavimo būdu.</p> <p>Pavojingų atliekų tvarkytojų asociacija 2023 m. liepos 13 d. raštu Nr. 20230713 „Dėl šalies savivaldybių komunalinių atliekų surinkimo sistemose susidarančių pavojingųjų atliekų“ informavo, kad išanalizavus savivaldybių duomenis apie pavojingų atliekų surinkimą iš gyventojų apvažiavimo būdu, buvo nustatyta, kad iš gyventojų surenkamos tik asbesto turinčios atliekos (šiferis), o kitų buityje susidarančių pavojingų atliekų (užterštos pakuotės, seni dažai, lakai, buitinė chemija, alyvos atliekos ir kt.) surinkimas apvažiavimo būdu apskritai nėra vykdomas arba vykdomas fiktyviai. UAB „Toksika“ iniciatyva vykdomo nemokamo pavojingų atliekų surinkimo iš gyventojų, gyvenančių netoli bendrovės padalinių, metu buvo surinkta: Šiaulių rajone: 2020 m. daugiau nei 7,5 t; 2021 m. – 17,5 t; 2022 m. – 4, 9 t.; Klaipėdos regione: 2022 m. – 9,4 t; 2023 m. – 14,5 t gyventojų namuose sukaupytų pavojingų atliekų. Atsižvelgiant į tai, tikslinga pavojingas atliekas rinkti ir apvažiavimo būdu.</p> <p>Neatsižvelgta / Paaiškinimas.</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 36 straipsnio 8 dalimi papildomoje ATĮ 34¹⁸ straipsnio 12 dalyje siūloma numatyti, kad <u>vairuotojo pažymėjimas reikalingas tik nemokamai iš gyventojų priimant motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas</u>. Jei ATĮ numatys pareigą pateikti vairuotojo pažymėjimą, pridurdant nemokamai motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas, tai, pateikus asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, padangų atliekos nemokamai neturės būti priimančios. Be to, Jūsų siūlymas pateikti tik asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą sudarys prielaidas apeiti nustatytą nemokamai priimamų motociklų ir</p>
--	---	--

	<p>tvarkymo administratorius turi užtikrinti, kad DGASA, neimant papildomo mokesčio, išskyrus rinkliavą ar įmoką, priimtų iš gyventojų buityje susidarančias apmokestinamiesiems gaminiais nepriskiriamas padangas. 2 punkte nustatoma, kad DGASA neimant papildomo mokesčio, išskyrus rinkliavą ar įmoką, priimtų iš gyventojų, turinčio vairuotojo pažymėjimą, buityje susidarančias motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas, nors motociklų ir lengvųjų automobilių padangos pagal mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą yra apmokestinamieji gaminiai. Atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymu Motorinės transporto priemonės ir (ar) priekabos vairuotojas, kuriam Lietuvos Respublikoje išduotas vairuotojo pažymėjimas galioja, net tikrinančiam pareigūnui, gali pateikti ne vairuotojo pažymėjimą, o galiojantį savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Tad kaip DGASA darbuotojui reikės priimti padangas jeigu gyventojas neturės su savimi vairuotojo pažymėjimo.</p> <p>Prašome paaiškinti ar DGASA gali būti priimanamos padangos mokamai, kurios yra priskiriamos apmokestinamiesiems gaminiais, ar reikės iš gyventojų prašyti vairuotojo pažymėjimo kaskart priimant padangas, kaip priimti padangų atliekas iš gyventojų kuris neturės vairuotojo pažymėjimo (t. y. neturės su savimi) padangų pridavimo metu? Kodėl nustatoma prievolė priimti didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo aikštelėse motociklų ir lengvųjų automobilių naudotas padangas, neimant papildomo mokesčio, išskyrus rinkliavą ar kitą įmoką, kurios yra apmokestinamieji gaminiai pagal mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą? Nors Įstatymo 39 (1) punkte nurodyta, kad vietinė rinkliava ar kita įmoka yra už komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarančių atliekų tvarkymą. Į kitų buityje susidarančių atliekų sąvoką (Įstatymo 38(1) punktas) atliekos už kurių tvarkymą atsakingi gamintojai ir (ar) importuotojai neįeina. Atsižvelgiant į tai, siūlome 2 punktą išbraukti.</p>	<p>lengvųjų automobilių padangų atliekų skaičiui ribojimą, nes nemokamai motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekos DGAS aikštelėse galės būti pridutos ir nepilnamečių asmenų vardu.</p> <p>ATĮ nėra uždrausta priimti mokamai apmokestinamųjų padangų atliekas. Jų priėmimui nereikės iš gyventojų prašyti vairuotojo pažymėjimo.</p> <p>Dėl šiuo metu egzistuojančios sutarčių nesudarymo tarp apmokestinamųjų padangų gamintojų ir (ar) importuotojų ir jų organizacijų ir kai kurių regionų atliekų tvarkymo centrų dėl DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų dalinio finansavimo Aplinkos ministerija organizavo trišalius susitikimus, kurių metu kitokio sprendimo, kaip tik DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų dalinio finansavimo padangų gamintojų ir importuotojų lėšomis atsisakymas, nebuvo pasiūlyta.</p> <p>Siūlomas DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų nemokamu priėmimu, finansavimas iš vietos rinkliavos dėl šių priežasčių:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų nemokamu priėmimu DGAS aikštelėse, finansavimas padangų gamintojų ir (ar) importuotojų lėšomis, yra nesutarimų objektas tarp kai kurių regioninių atliekų tvarkymo centrų ir padangų gamintojų ir importuotojų bei jų organizacijų, dėl kurio nėra vykdomas minėtų padangų atliekų išvežimas iš DGAS aikštelių, ko pasekoje, susidaro rizika padangų atliekų nepriėmimui iš gyventojų; 2. padangų atliekas galima nemokamai atiduoti autoservisams ir padangų platintojams, nes jiems ATĮ 34¹⁸ straipsnio 4 dalies 1 punktas ir 34¹⁸ straipsnio 8 dalies 1 punktas nustato prievolę nemokamai priimti padangų atliekas; 3. gyventojai būtų skatinami rinktis legaliai veikiančius autoservisus ir padangų platintojus, kurie turi prievolę nemokamai priimti padangų atliekas; 4. gyventojai neturėtų būti skatinami motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų atsikratymu DGAS aikštelėse, t. y. DGAS aikštelės neturi būti pagrindiniu šių padangų atliekų surinkimo šaltiniu, o turi tarnauti kitų buityje susidarančių gaminių, kuriems netaikomas gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas, atliekų surinkimui; 5. bus aiškus DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų finansavimo modelis ir sumažins administracinę naštą regioniniams atliekų tvarkymo centrams, nes nereikės atskirai
--	--	--

		<p>išskaičiuoti sąnaudų, patiriamų priimant nemokamai motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas.;</p> <p>6. siūlomas nemokamai priimamų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų surinkimo ir laikymo išlaidų finansavimo atsisakymas gamintojų ir importuotojų lėšomis nežymiai paveiks rinkliavos padidėjimą, t. y. priklausomai nuo regiono rinkliava gali padidėti nuo 0,05 iki 0,13 proc. (detalus skaičiavimas pateiktas Aiškinamajame rašte);</p> <p>7. atliekų tvarkymo srityje bus išlaikoma pusiausvyra tarp principų „teršėjas moka“ (principas „teršėjas moka“ reiškia, kad atliekų tvarkymo išlaidas, įskaitant išlaidas, patirtas reikiamai atliekų tvarkymo infrastruktūrai įrengti ir jai eksploatuoti, turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ir (ar) importuotojas) ir „gamintojo atsakomybė“ (principas „gamintojo atsakomybė“ reiškia, kad gamintojai ir importuotojai atsakingi už jų vidaus rinkai tiekiamų gaminių ir pakuočių, rinkai pateikiamų drėgnųjų servetėlių, oro balionėlių, tabako gaminių su filtrais, filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, ir žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, poveikį aplinkai per visą jų gyvavimo ciklą nuo gamybos iki saugaus atliekų sutvarkymo), t. y. turi būti išlaikomas atsakomybės pasidalijimas atliekų tvarkyme tarp gaminių atliekų turėtojų ir gaminių gamintojų (pvz., jei gyventojas nesinaudoja gamintojo sukurta nemokama gaminių atliekų surinkimo sistema, tai jis tokiu atveju turi susimokėti už gaminių atliekų atidavimą ne gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo infrastruktūroje). Šių principų tarpusavio derinimas yra viena iš priemonių, skatinančių gyventojus įsigyti paslaugas ir gaminius iš legalių įmonių, turinčių prievolę nemokamai priimti gaminių atliekas, ir užtikrinančių, kad gaminių atliekomis nebūtų atsikratoma aplinkoje. Be to, 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų 8a straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad valstybė narė gali nuspręsti kokia apimti turi būti įgyvendintas gamintojo atsakomybės principas, jei gamintojai padengia bent 80 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant Europos Sąjungos nustatytų atliekų tvarkymo tikslų ir uždavinių arba bent 50 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant tik valstybės narės nustatytų atliekų tvarkymo kiekybinių ir kokybinių tikslų;</p> <p>8. ATĮ 30 straipsnio 15 dalyje nustatyta, kad gamintojai ir importuotojai ar jų organizacijos gali diegti</p>
--	--	--

		<p>papildančias atliekų surinkimo sistemas, t. y. įtvirtinta gaminių atliekų surinkimo pirmenybė ne komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, o gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo sistemoje.</p>
	<p>21. (ŠRATC) dėl ATĮ projekto 36 straipsnio 8 dalies, kuria papildomas ATĮ 34¹⁸ straipsnio 12 dalimis 1, 2 ir 3 punktais</p> <p>2 punkte nustatoma, kad DGASA neimant papildomo mokesčio, išskyrus rinkliavą ar įmoką, priimtų iš gyventojų, turinčių vairuotojo pažymėjimą, buityje susidarantių motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas, nors motociklų ir lengvųjų automobilių padangos pagal mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą yra apmokestinamieji gaminiai.</p> <p>Rinkliavą moka ne tik vairuotojai bet visi gyventojai. Kodėl rinkliavos mokėtojas, neturinti vairuotojo pažymėjimo, negalės priduoti padangų į aikštelę.</p> <p>Pagal siūlomą pakeitimą padangų atliekų surinkimo apskaita vykdoma atliekų kiekį žymint vienetais ir svoriu. Tačiau apskaitos programa yra pritaikyta tik sverti.</p>	<p>Neatsižvelgta / Paaiškinimas.</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 36 straipsnio 8 dalimi papildomoje ATĮ 34¹⁸ straipsnio 12 dalyje siūloma numatyti, kad <u>vairuotojo pažymėjimas reikalingas tik nemokamai iš gyventojų priimant motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas</u>. ATĮ pakeitimo įstatymo projektu siūlomas reikalavimas pateikti vairuotojo pažymėjimą, o ne asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, pridodant nemokamai motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo atveju, kai nelegalių autoservisų savininkai priduoja nemokamai padangų atliekas ne tik savo vardu, bet ir kitų nepilnamečių asmenų vardu. Be to, motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekos gali susidaryti tik pas tuos gyventojus, kurie šias transporto priemones naudoja.</p> <p>Nemokamai priimamų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų apskaitai (vienetais ir svoriu) bus pritaikyta Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinė sistema (GPAIS). Tai numatyta ATĮ 35¹ straipsnio 1 dalyje: „Šio įstatymo <...>, 34¹⁸, <...> straipsniuose nurodytos procedūros, susijusios su registravimusi, apskaitos vykdymu, ataskaitų teikimu, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymu, banko garantijos ir (ar) laidavimo draudimo sutarties pateikimu, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijavimu, vykdomos naudojantis Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema.“</p>
<p>Gamintojų ir importuotojų asociacija, TAIS, 2024-03-07 Nr. 20240307/2</p>	<p>1. Siūlome nereikalauti ENTP tvarkytojams (vykdantiems eksploatuoti netinkamų transporto priemonių išardymą, sulaužymą, sukarpyimą ar kitokį susmulkinimą, smulkinimo atliekų paruošimą naudoti ir (ar) šalinti, išardytų dalių paruošimą pakartotinai naudoti) įsitraukti į sąrašą, kurie pagal šio Įstatymo 34³¹ straipsnio 1 dalį turi teisę išrašyti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių sutvarkymą įrodančius dokumentus (toliau – Sąrašas). ENTP tvarkytojams tai būtų papildoma ir didelė administracinė našta, kas gali lemti, kad ENTP tvarkytojai neįsitrauks į Sąrašą, ko pasekoje, Organizacijos negalės finansuoti neigiamą rinkos vertę turinčių ir rinkos vertės neturinčių atliekų sutvarkymo ir nebus pasiektos kokybinės ENTP atliekų tvarkymo užduotys. Dalis šių ENTP tvarkytojų pradės veiklą vykdyti nelegaliai šėšėlinėje veikloje.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad įmonės, turinčios išduotus TIPK ar taršos leidimus, susidariusias atliekas, kurių pačios galutinai nesutvarko, kaip šių atliekų turėtojai turi perduoti atliekų tvarkymo įmonei, turinčiai teisę tvarkyti tokias atliekas, pagal rašytinės formos sutartis dėl šių atliekų naudojimo ir (ar) šalinimo (Atliekų tvarkymo taisyklių 7, 16 ir 17 punktai).</p> <p>ENTP ardytojai į Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus tvarkytojų sąrašą įrašomi kaip atitinkantys ATĮ 34³¹ straipsnio 4 dalies 4 punktą – atlieka gaminių atliekų pradinį apdorojimą ir naudoja (perdirba) jų sudedamąsias medžiagas ar dalis ir (arba) atlieka gaminių atliekų pradinį apdorojimą ir jų sudedamąsias medžiagas ar dalis perduoda teisėtai veikiantiems tokių atliekų naudotojams</p>

	<p>Atsižvelgiant į šį pasiūlymą atitinkamai turėtų būti pakeista 34⁵ straipsnio 5 dalis ir išdėstyta taip: „Organizacija šio straipsnio 4 dalies 1 ir 4 punktuose nurodytas sutartis dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo sudaro su atliekų tvarkytojais, kurie pagal šio Įstatymo 34³¹ straipsnio 1 dalį turi teisę išrašyti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių sutvarkymą įrodančius dokumentus.“</p> <p>Taip pat atitinkamai turėtų būti pakeista 34³¹ straipsnio 1 dalis ir išdėstyta taip: „...Reikalavimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka būti įrašytiems į Atliekų tvarkytojų sąrašą netaikomas eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkytojams, vykdančioms eksploatuoti netinkamų transporto priemonių išardymą, sulaužymą, sukarpyimą ar kitokį susmulkinimą, smulkinimo atliekų paruošimą naudoti ir (ar) šalinti, išardytų dalių paruošimą pakartotinai naudoti, elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkytojams, kurie, atsižvelgiant į vykdomą elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo veiklą ir tvarkomos elektros ir elektroninės įrangos rūšis, turi atitinkamą (-us) Europos standartą (-us), šių tvarkytojų sąrašas skelbiamas aplinkos ministro nustatyta tvarka. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojai (perdirbėjai), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojai, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjai ir (ar) atliekų tvarkytojai, apdorojantys surinktas mišrias komunalines atliekas atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, išrašo gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus vadovaudamiesi aplinkos ministro nustatyta tvarka. Draudžiamas neteisėtas gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymas.“</p>	<p>(perdirbėjams) arba eksportuotojams pagal turimas su jais sutartis dėl gaminių atliekų sudedamųjų medžiagų ar dalių panaudojimo (perdirbimo) ar išvežimo panaudoti (perdirbti) į valstybes nares. Pradinio apdorojimo veiklos klasifikuojamos R12 ir S5 kodais.</p> <p>Siekiant užtikrinti kokybišką ENTP sutvarkymą, atitinkantį 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/53/EB dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių 7 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytas ENTP apdorojimo kokybines užduotis (95 proc. pakartotinis naudojimas ir naudojimas pagal transporto priemonių vidutinį svorį; 85 proc. pakartotinis naudojimas ir perdirbimas pagal transporto priemonių vidutinį svorį), ENTP surinkėjai ir ardytojai (kurie atsakingi už išmontuotų iš ENTP teigiamą rinkos vertę turinčių atliekų tvarkymo organizavimą bei dalių ir (ar) medžiagų pakartotinį naudojimą), kaip ir išmontuotų iš ENTP neigiamą rinkos vertę turinčių atliekų ir (ar) neturinčių rinkos vertės atliekų naudotojai, turi įsirašyti į Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kad būtų užtikrinta, kad ENTP surinkėjo ir ardytojo faktiškai vykdoma veikla atitinka teisės aktų nustatytus reikalavimus (taršos leidimas ar TIPK leidimas to neužtikrina, nes jis išduodamas planuojamoms veikloms (ketinimams)). 2. kad ENTP ardytojas galėtų išrašyti įrodančius dokumentus už paruoštas pakartotinai naudoti dalis, kurios įskaičiuojamos į ENTP tvarkymo kokybines užduotis; 3. kad, jei pats ENTP ardytojas, nevykdo atliekų perdirbimo, sudarytų sutartis su tais atliekų perdirbėjais, kurie pagal tarptautinių ir (ar) nacionalinių standartų reikalavimus technologinio proceso metu iš atliekų pagamina paklausą turinčią žaliavą, pagal ATĮ 34³¹ str. 4 d. 4 p. (atlieka gaminių atliekų pradinį apdorojimą ir naudoja (perdirba) jų sudedamąsias medžiagas ar dalis ir (arba) atlieka gaminių atliekų pradinį apdorojimą ir jų sudedamąsias medžiagas ar dalis perduoda teisėtai veikiantiems tokių atliekų naudotojams (perdirbėjams) arba eksportuotojams pagal turimas su jais sutartis dėl gaminių atliekų sudedamųjų medžiagų ar dalių panaudojimo (perdirbimo) ar išvežimo panaudoti (perdirbti) į valstybes nares ir kurie gali patvirtinti, kad iš tų atliekų buvo pagamintas produktas, kaip nustatyta šios dalies 2 punkte). <p>Vadovaujantis ATĮ 2 straipsnio 30 dalimi, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodantys dokumentai – Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyti dokumentai,</p>
--	--	--

		<p>patvirtinantys gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą. Atsižvelgiant į gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų sąvokos turinį, laikytina, kad šie dokumentai skirti įrodyti atliekų sutvarkymą.</p> <p>Transporto priemonių gamintojai ir (ar) importuotojai ATĮ 34⁴ straipsnio 1 dalies 2 punktu įpareigoti organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą ENTP, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiekias Lietuvos rinkai verslo tikslais transporto priemones. Vykdydami šią pareigą, transporto priemonių gamintojai ir (ar) importuotojai turi užtikrinti ne mažiau kaip vienos ENTP priėmimo vietos kiekvienoje apskrityje buvimą ir organizuoti tokiose vietose priimtų ENTP perdavimą tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui (ATĮ 34⁴ straipsnio 4 dalis).</p> <p>Siekdami įvykdyti šią transporto priemonių gamintojams ir (ar) importuotojams nustatytą pareigą, gamintojai, importuotojai ir licencijuota gamintojų ir (ar) importuotojų organizacija privalo sudaryti sutartis su ENTP surinkėjais dėl ENTP surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir su ENTP naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų ENTP panaudojimo (ATĮ 34⁵ straipsnio 3 dalis ir 34⁶ straipsnio 1 dalis).</p> <p>Iš esmės toks pat gamintojų ir importuotojų pareigų vykdymo modelis numatytas visų gaminių, kurių tvarkymui taikomas gamintojo atsakomybės principas, atveju: gamintojai ir importuotojai pareigos organizuoti gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo įvykdymą pagrindžia ne tik sudarytomis sutartimis su tokių atliekų tvarkytojais, bet ir pateikia gaminių ar pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus.</p>
	<p>2. Jeigu nebus atsižvelgta į aukščiau pateiktą pasiūlymą (nereikalauti ENTP tvarkytojams ištraukti į Sąrašą), reikalinga papildyti 34⁴ straipsnio 9 dalį dviem punktais:</p> <p>4) ištraukti į atliekų tvarkytojų sąrašą, kurie pagal šio Įstatymo 34³¹ straipsnio 1 dalį turi teisę išrašyti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių sutvarkymą įrodančius dokumentus.</p> <p>5) išrašyti ir pateikti ENTP sutvarkymą įrodantį dokumentą Organizacijoms, su kuriomis sudarė šio Įstatymo 34⁵ straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytas sutartis.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad tokiu atveju ištraukimas į Sąrašą turėtų būti supaprastintas dėl pirmoje pastraipoje išvardintų priežasčių ir taip pat todėl, kad ENTP srautui nėra nustatytos kiekybinės atliekų tvarkymo užduoties.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pareiga ENTP ardytojams įsirašyti į Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus tvarkytojų sąrašą numatyta ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 26 straipsniu keičiamo ATĮ 34⁵ straipsnio 5 dalyje: „5. Organizacija šio straipsnio 4 dalies 1, 2 ir 4 punktuose nurodytas sutartis dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo sudaro su atliekų tvarkytojais, kurie pagal šio Įstatymo 34³¹ straipsnio 1 dalį turi teisę išrašyti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių sutvarkymą įrodančius dokumentus.“</p> <p>Pareiga ENTP ardytojams pateikti ENTP sutvarkymą įrodantį dokumentą organizacijoms numatyta ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 26 straipsniu keičiamo ATĮ 34⁵ straipsnio 4 dalies 2 punkte:</p>

		<p>„4. Siekdama įvykdyti šio Įstatymo 34⁴ straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 7 punktuose transporto priemonių gamintojams ir (ar) importuotojams nustatytas pareigas, Organizacija:</p> <p><...></p> <p>2) privalo sudaryti sutartis su visais eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkytojais, vykdančiais eksploatuoti netinkamų transporto priemonių išardymą, sulaužymą, sukarpyimą ar kitokį susmulkinimą, smulkinimo atliekų paruošimą naudoti ir (ar) šalinti, išardytų dalių paruošimą pakartotinai naudoti, dėl išmontuotų iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių neigiamą rinkos vertę turinčių atliekų ir (ar) rinkos vertės neturinčių atliekų tvarkymo organizavimo proporcingai Organizacijos užimamai rinkos daliai, kuri aplinkos ministro nustatyta tvarka apskaičiuojama pagal gamintojų, importuotojų ir dalyvių deklaruotą ataskaitiniu laikotarpiu tieką Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais transporto priemonių kiekį. Sutartyse turi būti numatyta išmontuotų iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių neigiamą rinkos vertę turinčių ir (ar) rinkos vertės neturinčių atliekų tvarkymo organizavimo tvarka, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų (Organizacijai proporcingai jos užimamai rinkos daliai organizuoti išmontuotų iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių neigiamą rinkos vertę turinčių ir (ar) rinkos vertės neturinčių atliekų tvarkymą ir eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkytojui, vykdančiam eksploatuoti netinkamų transporto priemonių išardymą, sulaužymą, sukarpyimą ar kitokį susmulkinimą ir smulkinimo atliekų paruošimą naudoti ir (ar) šalinti, ir išardytų dalių paruošimą pakartotinai naudoti, sudaryti sąlygas išmontuotų iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių neigiamą rinkos vertę turinčių ir (ar) rinkos vertės neturinčių atliekų vežimui, teikti Organizacijai informaciją apie išmontuotų iš eksploatuoti netinkamų transporto priemonių teigiamą rinkos vertę turinčių, neigiamą rinkos vertę turinčių ir rinkos vertės neturinčių atliekų sutvarkymą ir paruoštas pakartotinai naudoti dalis ir (ar) medžiagas) nevykdymą, sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka, pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka, sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka;“.</p>
	<p>4. GIA kategoriškai nesutinka su Aplinkos ministerijos išsakytais argumentais, kodėl alyvos atliekų tvarkymą organizuojantiems gamintojams ir importuotojams nereikia turėti banko garantijos ir (ar) laidavimo draudimo sutarties.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Paliekama galimybė alyvos gamintojams ir importuotojams alyvos atliekų tvarkymą organizuoti ir individualiai, nes alyvos gamintojų ir (ar) importuotojų, individualiai organizuojančių</p>

	<p>Siūlome alyvos gamintojams ir importuotojams numatyti pareigą alyvos atliekų tvarkymą organizuoti tik kolektyviai, taip būtų sumažinama administracinė našta alyvos gamintojams ir importuotojams bei užtikrintas tinkamas alyvos atliekų sutvarkymas ir nustatytų užduočių įvykdymas.</p> <p>Jeigu būtų palikta galimybė alyvos gamintojams ir importuotojams pareigas vykdyti individualiai, tokiu atveju turi būti privaloma turėti banko garantiją ir (ar) laidavimo draudimo sutartį įrodančią, kad alyvos atliekų tvarkymas bus finansuojamas, kitu atveju vykdyti pareigas individualiai bus patrauklesnis variantas, kuriuo gamintojai ir importuotojai galės piktnaudžiauti ir nevykdyti alyvos atliekų tvarkymo užduočių. Individuali atsakomybė bus pigesnė, net ir susimokant baudas. Jeigu bus neteisėtai išrašyti patvirtinantys dokumentai už alyvos atliekų sutvarkymą, panaikinus dokumentą, nesant banko garantijos ir (ar) laidavimo draudimo sutarties, bus sumokama bauda, kuri bus daug mažesnė negu tinkamas alyvos atliekų sutvarkymas ir užduočių įvykdymas. Pagal tokį reglamentavimą tik mažą kiekį vidaus rinkai tiekiantiems alyvos gamintojams ir importuotojams baudos bus didesnės negu pareigų vykdymas, o didelį alyvos kiekį į vidaus rinką tiekiantys gamintojai ir importuotojai rinksis mokėti baudą, kuri jiems bus pigesnė negu tinkamas alyvos atliekų tvarkymo organizavimas ir užduočių įvykdymas.</p> <p>Taip pat alyvos atliekų tvarkymą organizuojant individualiai nėra numatyta skirti ne mažiau kaip 3% švietimui.</p>	<p>alyvos atliekų tvarkymą, skaičius nėra didelis (2022 m. 42 įmonės iš 251 įmonės, 2023 m. 42 įmonės iš 280 įmonių individualiai organizavo alyvos atliekų tvarkymą) ir aplinkos apsaugos kontrolę vykdančios institucijos užtikrins tinkamą pareigų vykdymą, taip pat tinkamą pareigų vykdymą užtikrins ANK pakeitimo įstatymo projekte ir AAĮ pakeitimo įstatymo projekte siūloma nustatyti atsakomybė už neteislingą tiekto Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais alyvos apskaito vykdymą ir alyvos atliekų tvarkymo užduoties neįvykdymą.</p> <p>AAĮ pakeitimo įstatymo projekto 9 straipsniu, kuriuo AAĮ papildomas 102³ straipsniu, siūloma nustatyti ekonominę sankciją už alyvos atliekų tvarkymo užduoties neįvykdymą. Ekonominės sankcijos už alyvos atliekų tvarkymo kiekybinės užduoties neįvykdymą dydį įmonei siūloma skaičiuoti priklausomai nuo nesutvarkyto alyvos atliekų kiekio (tonomis). Ekonominės sankcijos dydžiui skaičiuoti naudotas 70 eurų įkainis, nustatytas alyvos atliekų tonos tvarkymo kainą (6 eurai be PVM) padidinus 10 kartų. AAĮ 102³ straipsnio 4 dalimi siūloma nustatyti, kad alyvos atliekų tvarkymo užduoties neįvykdymas, kai nesutvarkyta 30 ir daugiau tonų alyvos atliekų, individualiai pareigas vykdančiam gamintojui ir (ar) importuotojui ar kolektyviai gamintojų ir (ar) importuotojų pareigas vykdančiai alyvos atliekų tvarkymo organizavimo licenciją turinčiai gamintojų ir (ar) importuotojų organizacijai užtraukia baudą nuo 4 800 iki 9 600 eurų. Atsižvelgiant į tai, kad įmonės, individualiai organizuojančios alyvos atliekų tvarkymą, 2023 m. didžiausias patiektas Lietuvos rinkai alyvos kiekis buvo 1 918 t, o įmonės, kolektyviai organizuojančios alyvos atliekų tvarkymą, 2023 m. didžiausias patiektas Lietuvos rinkai alyvos kiekis buvo 2 815 t, tai AAĮ siūlomas sankcijų dydis yra finansiškai didesnis negu tinkamas alyvos atliekų tvarkymo organizavimas ir užduočių įvykdymas.</p> <p>Alyvos gamintojams ir importuotojams, individualiai organizuojantiems alyvos atliekų tvarkymą, nėra tikslinga nustatyti reikalavimą turėti banko garantiją ar laidavimo draudimo sutartį, nes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. didinama administracinė ir finansinė našta ūkio subjektams; 2. GPAIS funkcionalumas tam nepritaikytas (GPAIS pritaikymas pareikalaus daug finansinių išlaidų, neproporcingų siekiamam rezultatui, nes reikalavimas turėti banko garantiją ar laidavimo draudimo sutartį elektros ir elektroninės įrangos gamintojams ir importuotojams, individualiai organizuojantiems
--	---	--

		<p>atliekų tvarkymą, nepasiteisino, nes visi perėjo į kolektyvinį elektros ir elektroninės įrangos atliekų organizavimo būdą).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad nėra didelis įmonių, individualiai organizuojančių alyvos atliekų tvarkymą, skaičius, nėra rizikos, kad nebus pakankamas švietimas visuomenės švietimui ir informavimui atliekų tvarkymo klausimais. Be to, siūlymui, kad įmonės, individualiai organizuojančios alyvos atliekų tvarkymą, skirtų ne mažiau kaip 3 proc. švietimui, reikalinga išsami analizė nuo kuo skaičiuoti 3 proc., taip pat reikia įvertinti siūlymą kitų gaminių ir pakuočių atžvilgiu. Šis siūlymas bus vertinamas kitu ATĮ keitimu.</p>
Valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras, TAIS , 2024-03-08, Nr. 1S-5258	<p>1. Pagal kompetenciją įvertinę su Vyriausybės nutarimo projektu derinti pateiktą Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 1,2,4,6,7,9,11 straipsnių ir 3, 7, 8 priedų pakeitimo įsakymo projektą (Teisės aktų projektų informacinėje sistemoje užregistruota 2024 m. vasario 21 d. Nr. 23-1243(4)) (toliau – įstatymo projektas), siūlome patikslinti įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Pakeisti 4 straipsnio 8 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„8) žemės ūkio veiklai naudojami ne keliais judantys mechanizmai, registruojami pirmą kartą Lietuvoje ar keičiantis žemės ūkio veiklai naudojamo ne keliais judančio mechanizmo valdytoji Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registre (toliau – Registras), išskyrus atvejus, kai keičiami žemės ūkio veiklai naudojamo ne keliais judančio mechanizmo valdytojo duomenys: juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir (ar) pavardė, tačiau į Registrą įrašytas žemės ūkio veiklai naudojamo ne keliais judančio mechanizmo valdytojas pakeitus valdytojo duomenis nesikeičia, arba į Registrą įrašomas naujas žemės ūkio veiklai naudojamo ne keliais judančio mechanizmo valdytojas (paveldėjimo pagrindu) mirus valdytojui, kuris buvo žemės ūkio veiklai naudojamo ne keliais judančio mechanizmo savininkas.“</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>MATĮ Nr. XIV-2173 pakeitimo įstatymo projekte su žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų registravimu susijęs teisinis reglamentavimas numatytas pagal Lietuvos Respublikos motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatyme nustatytą analogiškų santykių teisinį reglamentavimą.</p> <p>Be to, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 5.1 straipsnio 1 dalis įtvirtina, kad paveldėjimas – tai mirusio fizinio asmens turtinių teisių, pareigų ir kai kurių asmeninių neturtinių teisių perėjimas jo įpėdiniais pagal įstatymą arba (ir) įpėdiniais pagal testamentą, todėl formuluotėje, siūlomoje MATĮ Nr. XIV-2173 pakeitimo įstatymo projekto patikslinimui, numatyta frazė „paveldėjimo pagrindu“ perteklinė.</p>
	<p>2. Taip pat siūlome patikslinti įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Pakeisti 9 straipsnio 5 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„3) keičiantis žemės ūkio veiklai naudojamo ne keliais judančio mechanizmo valdytojui, išskyrus atvejus, kai keičiamas žemės ūkio veiklai naudojamo ne keliais judančio mechanizmo valdytojo, juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir (ar) pavardė, o pakeitus duomenis faktinis žemės ūkio veiklai naudojamo ne keliais judančio mechanizmo valdytojas nesikeičia, arba į Registrą įrašomas naujas žemės ūkio veiklai naudojamo ne keliais judančio mechanizmo valdytojas (paveldėjimo pagrindu) mirus valdytojui, kuris</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>MATĮ Nr. XIV-2173 pakeitimo įstatymo projekte su žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų registravimu susijęs teisinis reglamentavimas numatytas pagal Lietuvos Respublikos motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatyme nustatytą analogiškų santykių teisinį reglamentavimą.</p> <p>Be to, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 5.1 straipsnio 1 dalis įtvirtina, kad paveldėjimas – tai mirusio fizinio asmens turtinių teisių, pareigų ir kai kurių asmeninių neturtinių teisių perėjimas jo įpėdiniais pagal įstatymą arba (ir) įpėdiniais pagal</p>

	buvo žemės ūkio veiklai naudojamo ne keliais judančio mechanizmo savininkas, mokestis už aplinkos teršimą iš žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų sumokamas prieš Registro duomenų pakeitimą.“	testamentą, todėl formuluotėje, siūlomoje MATĮ Nr. XIV-2173 pakeitimo įstatymo projekto patikslinimui, numatyta frazė „paveldėjimo pagrindu“ perteklinė.
Žemės ūkio ministerija, TAIS , 2024-03-12, Nr. 2D-642	2. PPATĮ pakeitimo įstatymo projekte 7 straipsniu pildomo įstatymo projekto 10 ¹ straipsnio 6 dalyje reglamentuojama skalavimo pareiga augalų apsaugos produktus naudojančioms asmenims. Žemės ūkio ministerija pažymi, kad ši nuostata neatitinka Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 „Dėl Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklių patvirtinimo“, 65 ir 90 punktuose išdėstytų reikalavimų augalų apsaugos produktų profesionaliesiems naudotojams. Taip pat lieka neaišku, kokias teisinės pasekmes sukelia augalų apsaugos produktų pakuočių skalavimo reikalavimo įvykdymas ir kokia institucija atliks išskalautų augalų apsaugos produktų pakuočių tikrinimą.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatymas yra aukštesnės teisinės galios teisės aktas nei ministro įsakymas.</p> <p>PPATĮ projekto 7 straipsnyje dėstomo 10¹ straipsnio 6 dalyje tik teikiama nuoroda į žemės ūkio ministro tvirtinamas taisykles neperrašant cituojamo ministro įsakymo nuostatų. Minimų žemės ūkio ministro patvirtintų taisyklių 65 punkte numatyta, kad AAP pakuotė <u>turi būti skalaujama</u> taikant vieną iš išvardintų metodų - trigubo skalavimo, slėginio plovimo suspausto vandens srove ar integruoto skalavimo metodą. Šių taisyklių 90 punkte taip pat nurodoma, kad AAP pakuotės skalaujamos:</p> <p><...> vanduo, panaudotas <u>augalų apsaugos produktų pakuotei skalauti</u> ir (ar) apdorojimo įrangos vidaus plovimui <...>. Tad PPATĮ 10¹ straipsnio 6 dalies nuostatos neprieštarauja cituojamų taisyklių 65 ir 90 punktų nuostatomis.</p> <p>AAP pakuočių skalavimo reikalavimus nustatė žemės ūkio ministras (patvirtintose Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklėse). Tad Žemės ūkio ministerijos kompetencija numatyti atsakomybę už šių taisyklių reikalavimų nesilaikymą ir kokia jai pavaldi institucija kontroliuoja, kaip ūkio subjektai laikosi šiose taisyklėse nustatytų reikalavimų.</p>
	5. Pažymime, kad atskiros augalų apsaugos produktų pakuočių surinkimo sistemos sukūrimas sukelia administracinę naštą ūkio veiklos subjektams. Manome, kad būtina įvertinti administracinę naštą, vadovaujantis Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodikos patvirtinimo“.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Naujame PPATĮ 10¹ straipsnyje detalizuojama, kaip gamintojai ir importuotojai vykdo pareigą organizuoti po jų tiekiamų produktų (šiuo atveju - augalų apsaugos produktų) naudojimo susidariusių pakuočių atliekų tvarkymą, kad visuomenę šviečia AAP produktų pakuočių (o ne bet kokių pakuočių) atliekų tvarkymo klausimais, numatoma, kad vykdydami pareigą organizuoti AAP pakuočių atliekų tvarkymą, gali (bet neprivalo) diegti AAP pakuočių atliekų atskiro surinkimo sistemą, o norėdami kolektyviai vykdyti pareigas gali steigti AAP organizaciją. Taip, kad būtų aiškiau, viename straipsnyje išdėstomi visi su AAP pakuočių atliekų tvarkymo organizavimu susiję reikalavimai.</p> <p>Siekiant aiškumo, PPATĮ 10¹ straipsnis tikslinamas taip:</p> <p>„10¹ straipsnis. Augalų apsaugos produktais pripildytas prekinės Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiančių gamintojų ir importuotojų teisės ir pareigos, reikalavimai</p>

		<p>augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų tvarkymą organizuojančiai gamintojų ir importuotojų organizacijai</p> <p>1. Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatyme apibrėžtais augalų apsaugos produktais (toliau – augalų apsaugos produktai) pripildytas prekes pakutes Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiantys gamintojai ir importuotojai, vykdydami šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose nustatytas pareigas, privalo:</p> <p><...></p> <p>4. Norėdami įvykdyti šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą pareigą ir organizuodami šio straipsnio 2 dalyje nurodytą augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų atskiro surinkimo sistemą, organizacija, organizuojanti augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų tvarkymą, ir (ar) individualiai augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų tvarkymą organizuojantys gamintojai ir (ar) importuotojai organizuoja augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų atskirą surinkimą iš tokius produktus naudojančių asmenų, tokių surinktų pakuočių atliekų vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą ir sudarę sutartis:</p> <p>1) sudarę sutartis su gamintojų ir importuotojų organizacijos, organizuojančios augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų tvarkymą, parinktais pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką (jei augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų tvarkymas organizuojamas kolektyviai) ar individualiai augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų tvarkymą organizuojančio gamintojo ir (ar) importuotojo parinktais (jei augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų tvarkymas organizuojamas individualiai) pakuočių atliekų tvarkytojais dėl augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo (įskaitant rūšiuojamąjį surinkimą iš 2 punkte nurodytų pardavėjų, jei organizacija ar individualiai augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų tvarkymą organizuojantys gamintojai ir (ar) importuotojai su tokiais pardavėjais sudarė sutartis dėl augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių priėmimo ir perdavimo šiame punkte nurodytiems pakuočių atliekų tvarkytojams), vežimo, rūšiuojamojo surinkimo būdu surinktų augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų paruošimo naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, naudojimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų rūšiuojamąjį surinkimą, vežimą, rūšiuojamojo surinkimo būdu surinktų augalų apsaugos produktų pakuočių atliekų paruošimą naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, naudojimo</p>
--	--	---

		<p>tvarka, augalų apsaugos produktų prekinių pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų pateikimo tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka;</p> <p>2) gali sudaryti sutartis su augalų apsaugos produktais prekiaujančiais pardavėjais dėl augalų apsaugos produktų tuščių prekių pakuočių priėmimo iš asmenų, savo veikloje naudojančių augalų apsaugos produktus, ir priimtų pakuočių atliekų perdavimo šios dalies 1 punkte nurodytiems pakuočių atliekų tvarkytojams.</p> <p><...>“</p> <p>Taigi, nauja administracinė našta nesukeliama, nes:</p> <p>1) Numatoma teisė, o ne pareiga, diegti AAP pakuočių atliekų atskiro surinkimo sistemą. AAP gamintojai ir importuotojai neprivalo diegti atskirą AAP produktų pakuočių atliekų surinkimo sistemą. Jei nenuspręs diegti atskiros AAP produktų pakuočių atliekų surinkimo sistemos, jiems nebus taikomi PPATĮ 10¹ straipsnio 4 dalies nuostatos.</p> <p>2) AAP Lietuvos rinkai tiekiantiems gamintojams ir importuotojams ir dabar pagal PPATĮ 7 straipsnio 1 dalies 2-4 punktus taikoma pareiga organizuoti AAP pakuočių atliekų tvarkymą, šviesti visuomenę tokių pakuočių atliekų tvarkymo klausimais, apmokėti tokio atliekų tvarkymo ir visuomenės švietimo išlaidas. Pagal dabartinį reglamentavimą organizuodami AAP pakuočių atliekų tvarkymą, AAP gamintojai ir importuotojai turėtų sudaryti AAP pakuočių atliekų surinkimo ir sutvarkymo sutartis su atliekų tvarkytojais arba tai pavesti licencijuotai gamintojų ir importuotojų organizacijai. AAP pakuočių atliekos susidaro pas AAP produktus naudojančius asmenis (ūkininkavimo veikla užsiimančius asmenis). Tokios atliekos nesurenkamos per savivaldybių organizuojamas komunalinių atliekų tvarkymo sistemas. Todėl surinkimas turėtų būti organizuojamas surenkant iš tokių atliekų turėtojų (kaip nurodoma PPATĮ 10¹ straipsnio 4 dalies 1 punkte).</p> <p>3) Pareiga skalauti AAP pakuotes numatyta žemės ūkio ministro patvirtintose Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklėse. O Augalų apsaugos įstatymo 14 straipsnio 2 dalies 4 punktu AAP naudotojai įpareigoti laikytis minėtų taisyklių reikalavimų.</p>
	<p>6. Vadovaujantis teisinio aiškumo principu ir siekiant išlaikyti vientisą, darnią ir veiksmingą teisės sistemą, būtina MATĮ Nr. XIV-2173 pakeitimo įstatymo projekte analogiškų santykių teisinį reglamentavimą suvienodinti su Lietuvos Respublikos motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatyme nustatytu teisiniu reglamentavimu, todėl</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>MATĮ Nr. XIV-2173 pakeitimo įstatymo projekte (toliau – Įstatymo projektas) su žemės ūkio veiklai naudojamų ne keliais judančių mechanizmų registravimu susijęs teisinis reglamentavimas numatytas pagal Lietuvos Respublikos</p>

	siūlome patikslinti MATĮ Nr. XIV-2173 pakeitimo įstatymo 3 straipsnio 2 punktą, 6 straipsnio 2 punktą ir 7 straipsnio 5 punkto 3 papunktįje vartojamas formuluotes dėl ne keliais judančio mechanizmo savininko pasikeitimo paveldėjimo atveju, taip pat šį projektą papildyti nuostatomis apie minėto mechanizmo savininko pasikeitimą pasibaigus lizingo santykiams.	<p>motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatyme nustatytą analogiškų santykių teisinį reglamentavimą.</p> <p>Įstatymo projekto formuluotėje atlikti neesminiai redakcinio pobūdžio patikslinimai: siekiant aiškumo atsisakyta klaidinančio žodžio „faktinis“ pagal Lietuvos Respublikos vyriausybės kanceliarijos 2023-12-19 išvadoje Nr. NV-3268 pateiktą 41 pastabą ir formuluotės struktūra patikslinta pagal bendrinės lietuvių kalbos normas.</p> <p>Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.567 straipsnio 1 dalis įtvirtina, kad <i>"pagal lizingo (finansinės nuomos) sutartį viena šalis (lizingo davėjas) įsipareigoja įgyti nuosavybės teisę iš trečiojo asmens kitos šalies (lizingo gavėjo) nurodytą daiktą ir perduoti jį lizingo gavėjui valdyti ir naudoti verslo tikslais už užmokestį su sąlyga, kad sumokėjus visą lizingo sutartyje numatytą kainą daiktas pereis lizingo gavėjui nuosavybės teise, jeigu sutartis nenumato ko kita"</i>, todėl papildomos nuostatos lizingo atvejui netikslingos.</p>
UAB „VAATC“, TAIS , 2024-03-12, Nr. 1.13.-24/47	<p>7. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 11 straipsnio 18 dalimi keičiant ATĮ 30 straipsnio 16 dalį siūloma nustatyti, kad turi būti sudaromos sutartys dėl gaminių atliekų tvarkymo organizavimo finansavimo vežimo iš komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančių didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių ir jų panaudojimo organizavimo proporcingai gamintojo ir (ar) importuotojo ar jų organizacijos užimamai rinkos daliai sutartis. Pastebėtina, kad sudaryti sutarčių su visais gamintojais ir (ar) importuotojais praktiškai nepavyksta jiems tokių sutarčių sudarymo vengiant. Suprantant, kad yra numatytas kontrolės mechanizmas, pastebėtina, kad turi būti numatoma kaip tokiais atvejais turi būti sprendžiamas surinktų atliekų tvarkymo ta dalimi, kuria sutartimis nėra užtikrintas jų tvarkymas, klausimas.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Už prievolės sudaryti sutartį nevykdymą tiek vienai, tiek kitai sutarties šaliai AAĮ pakeitimo įstatymo projekto 7 straipsnio 1 dalimi, kuria keičiama AAĮ 102 straipsnio 3 dalis, siūloma taikyti ekonominę sankciją nuo 6 000 ir 14 000 Eur bei ANK pakeitimo įstatymo projekto 5 straipsniu, kuriuo keičiamas ANK 252 straipsnis (naujos redakcijos ANK 252 straipsnio 12 dalis), siūloma taikyti baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 2 700 iki 6 000 Eur.</p> <p>Šiuo metu egzistuojanti sutarčių nesudarymo tarp apmokestinamųjų padangų gamintojų ir (ar) importuotojų ir jų organizacijų ir kai kurių regionų atliekų tvarkymo centrų priežastis yra nesutarimas dėl DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų dalinio finansavimo, kuri ATĮ pakeitimo įstatymo projektu sprendžiama, nustatant, kad DGAS aikštelių eksploatacinės išlaidos, susijusios su nemokamu iš gyventojų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų ir elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimu ir laikymu, bus finansuojamos ne gamintojų ir (ar) importuotojų lėšomis, iš vietos rinkliavos ar įmokos.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, nėra rizikos, kad sutartys nebus sudaromos. Jei įsigaliojus siūlomam naujam teisiniam reguliavimui vis dėl to bus sutarčių nesudarymo atveju, bus ieškoma kitų priemonių šiai problemai spręsti.</p>
	9. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 11 straipsnio 15 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 30 straipsnio 10 dalis, siūloma nuo 2025 m. nustatyti,	Neatsižvelgta.

<p>kad galimybė gyventojui atiduoti buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos, padangų, priskiriamų apmokestinamiesiems gaminiams, atliekas didžiųjų gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse užtikrinama rinkliavos ar įmokos lėšomis, o gamintojų ir importuotojų lėšomis užtikrinamas tik šių atliekų tvarkymas.</p> <p>Siūlomas pakeitimas laikytinas nepagrįstu importuotojų ir gamintojų atsakomybės siaurimu. Jį įgyvendinus bus pažeistas principas „teršėjas moka“, gamintojai ir importuotojai nebus skatinami vystyti specialių gaminių atliekų surinkimo sistemų, gyventojai bus priversti kelis kartus mokėti už padangų atliekų tvarkymą, kas lems rinkliavų ir įmokų didinimą.</p> <p>Atsakydami į šią pastabą ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai nurodo eilę nepagrįstais laikytinų argumentų siūlomam pakeitimui pateisinti.</p> <p>Pirma, nurodoma, kad DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų nemokamu priėmimu DGAS aikštelėse, finansavimas padangų gamintojų ir (ar) importuotojų lėšomis, yra nesutarimų objektas tarp kai kurių regioninių atliekų tvarkymo centrų ir padangų gamintojų ir importuotojų bei jų organizacijų, dėl kurio nėra vykdomas minėtų padangų atliekų išvežimas iš DGAS aikštelių, ko pasekoje, susidaro rizika padangų atliekų nepriėmimui iš gyventojų. Pakartotinai pažymėtina, kad toks pagrindimas laikytinas niekiniu teisinio reguliavimo pokyčio argumentu, įvertinant tai, kad atskirų pavienių teisę pažeidžiančių subjektų elgesys negali tapti argumentu teisinio reguliavimo, kuris absoliučios daugumos teisėtai veikiančių subjektų įgyvendinamas rezultatyviai, pakeitimams. Tuo labiau, kad turimomis žiniomis minėtos sutartys jau yra sudarytos su visais regioniniais atliekų tvarkymo centrais.</p> <p>Antra, nurodoma, kad padangų atliekas galima nemokamai atiduoti autoservisams ir padangų platintojams, o gyventojai būtų skatinami rinktis legaliai veikiančius autoservisus ir padangų platintojus, kurie turi prievolę nemokamai priimti padangų atliekas. Pastebėtina, kad nėra aišku kaip siūlomi pakeitimai paskatintų gyventojus atsisakyti naudotis DGAS aikštelėmis. Akivaizdu, kad gyventojai autoservisams ir padangų platintojams padangų atliekas neatiduoda ne dėl to, kad yra skatinami jas atiduoti DGAS, o dėl to, kad autoservisai ir padangų platintojai nevykdo savo įstatyminių pareigų. Akcentuotina, kad panaikinus gamintojų ir importuotojų prievolę finansuoti padangų atliekų surinkimą DGAS, neabejotinai tai virs priešinga paskata, nei tikisi ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai – gamintojai ir importuotojai bus dar mažiau suinteresuoti užtikrinti padangų atliekų surinkimą autoservisuose bei padangų platinimo vietose.</p>	<p>Siūlomas DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų nemokamu priėmimu, finansavimas iš vietos rinkliavos dėl šių priežasčių:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų nemokamu priėmimu DGAS aikštelėse, finansavimas padangų gamintojų ir (ar) importuotojų lėšomis, yra nesutarimų objektas tarp kai kurių regioninių atliekų tvarkymo centrų ir padangų gamintojų ir importuotojų bei jų organizacijų, dėl kurio nėra vykdomas minėtų padangų atliekų išvežimas iš DGAS aikštelių, ko pasekoje, susidaro rizika padangų atliekų nepriėmimui iš gyventojų (2024 m. kovo 22 d. duomenimis, viena iš didžiausių padangų gamintojų ir (ar) importuotojų organizacijų šiai dienai nėra sudariusi sutarties su vienu regiono atliekų tvarkymo centru); 2. padangų atliekas galima nemokamai atiduoti autoservisams ir padangų platintojams, nes jiems ATĮ 34¹⁸ straipsnio 4 dalies 1 punktas ir 34¹⁸ straipsnio 8 dalies 1 punktas nustato prievolę nemokamai priimti padangų atliekas (ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 36 straipsnio 2 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 34¹⁸ straipsnio 4 dalies 1 punktas, siūloma nustatyti, kad padangų platintojai turės nemokamai priimti padangų atliekas ne tik padangų pirkimo metu, bet ir po pirkimo, t. y. klientui pasikeitus padangas; ANK pakeitimo įstatymo projekto 5 straipsniu, kuriuo keičiamas ANK 252 straipsnis (naujos redakcijos ANK 252 straipsnio 6 dalis), siūloma nustatyti atsakomybę nuo 300 iki 850 eurų už atsisakymą priimti padangų atliekas autoservisuose, padangų platinimo vietose). Didėjant gyventojų sąmoningumui, daroma prielaida, kad gyventojai naudosis jiems suteiktomis teisėmis palikti padangų atliekas autoservisuose ir pas padangų platintojus; 3. gyventojai būtų skatinami rinktis legaliai veikiančius autoservisus ir padangų platintojus, kurie turi prievolę nemokamai priimti padangų atliekas; 4. gyventojai neturėtų būti skatinami motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų atsikratymu DGAS aikštelėse, t. y. DGAS aikštelės neturi būti pagrindiniu šių padangų atliekų surinkimo šaltiniu, o turi tarnauti kitų buityje susidarančių gaminių, kuriems netaikomas gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas, atliekų surinkimui; 5. bus aiškus DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų finansavimo modelis ir sumažins administracinę naštą regioniniams atliekų tvarkymo centrams, nes nereikės atskirai
---	---

	<p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai tapačius vienodai vertintinus argumentus nurodo grįsdami ir siūlymą atleisti elektros ir elektroninės įrangos gamintojus ir importuotojus nuo pareigos finansuoti šios įrangos atliekų surinkimą.</p> <p>Vis tik, jei ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai dėl nesuprantamų priežasčių yra linkę panaikinti esamą, efektyvią, daugelyje regionų veikiančią sistemą, siūlytina pagal eksploatuoti netinkamų transporto priemonių analogiją nustatyti reguliavimą įpareigojantį gamintojus ir importuotojus finansuoti neigiamą vertę turinčių aukščiau minėtų atliekų tvarkymą.</p>	<p>išskaičiuoti sąnaudų, patiriamų priimant nemokamai motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas;</p> <p>6. Siūlomas nemokamai priimamų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų surinkimo ir laikymo išlaidų finansavimo atsisakymas gamintojų ir importuotojų lėšomis nežymiai paveiks rinkliavos padidėjimą, t. y. priklausomai nuo regiono rinkliava gali padidėti nuo 0,05 iki 0,13 proc. (detalus skaičiavimas pateiktas Aiškinamajame rašte);</p> <p>7. atliekų tvarkymo srityje bus išlaikoma pusiausvyra tarp principų „teršėjas moka“ (<i>principas „teršėjas moka“ reiškia, kad atliekų tvarkymo išlaidas, įskaitant išlaidas, patirtas reikiamai atliekų tvarkymo infrastruktūrai įrengti ir jai eksploatuoti, turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ir (ar) importuotojas</i>) ir „gamintojo atsakomybė“ (<i>principas „gamintojo atsakomybė“ reiškia, kad gamintojai ir importuotojai atsakingi už jų vidaus rinkai tiekiamų gaminių ir pakuočių, rinkai pateikiamų drėgnųjų servetėlių, oro balionėlių, tabako gaminių su filtrais, filtrų, paroduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, ir žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, poveikį aplinkai per visą jų gyvavimo ciklą nuo gamybos iki saugaus atliekų sutvarkymo</i>), t. y. turi būti išlaikomas atsakomybės pasidalijimas atliekų tvarkyme tarp gaminių atliekų turėtojų ir gaminių gamintojų (pvz., jei gyventojas nesinaudoja gamintojo sukurta nemokama gaminių atliekų surinkimo sistema, tai jis tokiu atveju turi susimokėti už gaminių atliekų atidavimą ne gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo infrastruktūroje). Šių principų tarpusavio derinimas yra viena iš priemonių, skatinančių gyventojus įsigyti paslaugas ir gaminius iš legalių įmonių, turinčių prievolę nemokamai priimti gaminių atliekas, ir užtikrinančių, kad gaminių atliekomis nebūtų atsikratoma aplinkoje. Be to, 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų 8a straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad valstybė narė gali nuspręsti kokia apimti turi būti įgyvendintas gamintojo atsakomybės principas, jei gamintojai padengia bent 80 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant Europos Sąjungos nustatytų atliekų tvarkymo tikslų ir uždavinių arba bent 50 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant tik valstybės narės nustatytų atliekų tvarkymo kiekybinių ir kokybinių tikslų;</p> <p>8. ATĮ 30 straipsnio 15 dalyje nustatyta, kad gamintojai ir importuotojai ar jų organizacijos gali diegti</p>
--	--	---

		<p>papildančias atliekų surinkimo sistemas, t. y. įtvirtinta gaminių atliekų surinkimo pirmenybė ne komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, o gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo sistemoje.</p> <p>Siūlomas DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų, susijusių su elektros ir elektroninės įrangos (toliau – EEĮ) atliekų nemokamu priėmimu, finansavimas iš vietos rinkliavos dėl šių priežasčių:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. šiuo metu pagal sutartis tarp regioninių atliekų tvarkymo centrų ir EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijų EEĮ atliekų surinkimo DGAS aikštelėse eksploatacinių išlaidų įkainis yra 0 arba 1 Eur už 1 toną EEĮ atliekų (kai tuo tarpu padangų atveju DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų įkainiai pakankamai dideli (nuo 15 iki 50 Eur už toną padangų atliekų) ir vyksta nesutarimai dėl jų dydžio, t. y. nesilaikoma vieningos DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų skaičiavimo metodikos), nes EEĮ atliekų atžvilgiu RATC parduoda EEĮ atliekas daugiausiai pasiūliusiai EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijai; 2. ATĮ pakeitimo įstatymo projektu, nustačius, kad EEĮ organizacijos turės tvarkyti EEĮ atliekas, surinktas DGAS aikštelėse, proporcingai pagal užimamą rinkos dalį, yra rizika, kad, kaip ir padangų atveju, kils ginčai dėl DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų įkainio dydžio pagrįstumo ir nebus pasirašomos sutartys, vyks teisminiai ginčai; 3. EEĮ atliekas galima nemokamai atiduoti platintojams, taip pat EEĮ atliekos surenkamos iš gyventojų apvažiavimo būdu (už jas net sumokant gyventojui), todėl gyventojai neturėtų būti skatinami EEĮ atliekų atsikratymu DGAS aikštelėse, t. y. DGAS aikštelės neturi būti pagrindiniu EEĮ atliekų surinkimo šaltiniu, o turi tarnauti kitų buityje susidarančių gaminių, kuriems netaikomas gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas, atliekų surinkimui; 4. skatinimas EEĮ atliekomis atsikratyti DGAS aikštelėse, t. y. EEĮ atliekų surinkimo DGAS aikštelėse išlaidas finansuojant EEĮ gamintojų ir importuotojų lėšomis, nemotyvuoja EEĮ gamintojų ir importuotojų organizacijų ieškoti efektyvesnių EEĮ atliekų surinkimo būdų, patogesnių gyventojams, ko pasekoje, dalis EEĮ atliekų patenka į mišrias komunalines atliekas; 5. bus aiškus DGAS aikštelių eksploatacinių išlaidų finansavimo modelis ir Sumažins administracinę naštą regioniniams atliekų tvarkymo centrams, nes nereikės atskirai išskaičiuoti sąnaudų, patiriamų priimant nemokamai motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas; 6. siūlomas nemokamai priimamų EEĮ atliekų surinkimo ir laikymo išlaidų finansavimo atsisakymas gamintojų ir
--	--	---

		<p>importuotojų lėšomis nežymiai paveiks rinkliavos padidėjimą, t. y. priklausomai nuo regiono rinkliava gali padidėti nuo 0,21 iki 2,05 proc. (detalus skaičiavimas pateiktas Aiškinamajame rašte);</p> <p>7. atliekų tvarkymo srityje bus išlaikoma pusiausvyra tarp principų „teršėjas moka“ (principas „teršėjas moka“ reiškia, kad atliekų tvarkymo išlaidas, įskaitant išlaidas, patirtas reikiamai atliekų tvarkymo infrastruktūrai įrengti ir jai eksploatuoti, turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ir (ar) importuotojas) ir „gamintojo atsakomybė“ (principas „gamintojo atsakomybė“ reiškia, kad gamintojai ir importuotojai atsakingi už jų vidaus rinkai tiekiamų gaminių ir pakuočių, rinkai pateikiamų drėgnųjų servetėlių, oro balionėlių, tabako gaminių su filtrais, filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, ir žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, poveikį aplinkai per visą jų gyvavimo ciklą nuo gamybos iki saugaus atliekų sutvarkymo), t. y. turi būti išlaikomas atsakomybės pasidalijimas atliekų tvarkyme tarp gaminių atliekų turėtojų ir gaminių gamintojų (pvz., jei gyventojas nesinaudoja gamintojo sukurta nemokama gaminių atliekų surinkimo sistema, tai jis tokiu atveju turi susimokėti už gaminių atliekų atidavimą ne gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo infrastruktūroje). Šių principų tarpusavio derinimas yra viena iš priemonių, skatinančių gyventojus įsigyti paslaugas ir gaminius iš legalių įmonių, turinčių prievolę nemokamai priimti gaminių atliekas, ir užtikrinančių, kad gaminių atliekomis nebūtų atsikratoma aplinkoje. Be to, 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų 8a straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad valstybė narė gali nuspręsti kokia apimti turi būti įgyvendintas gamintojo atsakomybės principas, jei gamintojai padengia bent 80 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant Europos Sąjungos nustatytų atliekų tvarkymo tikslų ir uždavinių arba bent 50 % būtinų atliekų tvarkymo išlaidų siekiant tik valstybės narės nustatytų atliekų tvarkymo kiekybinių ir kokybinių tikslų;</p> <p>8. ATĮ 30 straipsnio 15 dalyje nustatyta, kad gamintojai ir importuotojai ar jų organizacijos gali diegti papildančias atliekų surinkimo sistemas, t. y. įtvirtinta gaminių atliekų surinkimo pirmenybė ne komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje, o gamintojo sukurtoje atliekų surinkimo sistemoje.</p>
	10. ATĮ pakeitimo projekto 2 straipsnio 20 dalimi keičiama ATĮ 2 straipsnio 58 ⁵ dalis, kuria siūloma nustatyti, kad į reguliuojamai veiklai	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Suderinta dėl regioninių kainų tvirtinimo atidėjimo:</p>

<p>priskiriamas atliekų tvarkymas savivaldybės pavedimu regioninių atliekų tvarkymo centrų valdomose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir (ar) kompostavimo aikštelėse, t. y. siūloma reguliuojamai veiklai priskirti ir atliekų surinkimą šiose aikštelėse, kuris šiuo metu reguliuojamai veiklia nepriskirtas. ATĮ pakeitimo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad: „Priskyrus DGAS aikštelių ir (ar) kompostavimo aikštelių veiklą reguliuojamajai veiklai, bus išspręsta savivaldybių ir regioninių atliekų kelianti problema dėl regioninių atliekų tvarkymo centrų valdomų DGAS aikštelių ir (ar) kompostavimo aikštelių sąnaudų priskyrimo reguliuojamajai ir nereguliuojamajai veiklai, t. y. kaip teisingai padalinti sąnaudas ir priskirti jas Tarybos nustatomi regioninei kainai ar savivaldybių skaičiuojamai rinkliavos ar įmokos daliai.“</p> <p>Pakartotinai atkreiptinas dėmesys, kad nurodyta „problema“ gali ir turi būti sprendžiama aiškiai nustatant sąnaudų paskirstymo taisykles įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais ir negali būti įstatyminio reguliavimo keitimo pagrindu. Taip pat akcentuota, kad siūlomas pakeitimas sukels nepagrįstą pakartotinę administracinę, žmogiškųjų bei finansinių resursų reikalaujančią, našta regioniniams atliekų tvarkymo centrams, kurie jau yra atlikę regioninės kainos skaičiavimus pagal šiuo metu galiojančius reikalavimus.</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai, atsižvelgdami į pateiktą pastabą, atidėjo aptariamo pakeitimo įsigaliojimą, nustatydami, kad ATĮ 2 straipsnio 58⁵ dalies nuostata įsigalioja 2024-10-01. Tačiau, jei ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai pripažįsta, kad norint užtikrinti teisingą sąnaudų padalinimą būtina keisti įstatymą, nėra suprantama kodėl nėra atidedamas kainų reguliavimo sistemos įvedimas, leidžiant procesui, kuris anot ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjų neužtikrina teisingo sąnaudų padalinimo, vykti toliau. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjams siūlytina atsisakyti siūlomo ATĮ 2 straipsnio 58⁵ dalies pakeitimo arba, vadovaujantis pačių taikomais argumentais, atidėti kainų reguliavimo sistemos įvedimą, numatant jį po siūlomų pakeitimų įsiteisėjimo.</p>	<p>Parengti ATĮ ir Rinkliavų įstatymo pakeitimo projektai, kuriuos aplinkos ministras kaip Seimo narys galėtų registruoti Seime, siekiant ištaisyti ATĮ teisinio reguliavimo spragas dėl komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kainodaros. Planuojama artimiausiu metu užregistruoti Ministro siūlymą.</p> <p>Nesuderinta dėl DGAS aikštelių ir kompostavimo aikštelių:</p> <p>Pakartotinai paaiškiname, kad ATĮ nuostatų sąlygotas DGAS aikštelių ir (ar) kompostavimo aikštelių veiklos sąnaudų priskyrimas VERT reguliuojamosios ir nereguliuojamosios veiklos sąnaudoms yra painus. DGAS aikštelių ir (ar) kompostavimo aikštelių veiklos priskyrimas reguliuojamajai veiklai leis supaprastinti RATC ir savivaldybių vykdomus sąnaudų skaičiavimus, t. y. išspręs ne tik savivaldybių ir RATC keliamą problemą dėl RATC valdomų DGAS aikštelių ir (ar) kompostavimo aikštelių sąnaudų priskyrimo reguliuojamajai ir nereguliuojamajai veiklai (sąnaudų priskyrimo VERT nustatomi regioninei kainai ar savivaldybių skaičiuojamai rinkliavos ar įmokos daliai), bet ir prisidės prie DGAS aikštelių ir (ar) kompostavimo aikštelių veiklos skaidrinimo, leis užtikrinti šių aikštelių sąnaudų pagrįstumą (skaičiuojant pagrįstas sąnaudas būtų nustatomas pagrįstas rinkliavos ar įmokos dydis gyventojams).</p> <p>Pažymėtina, kad pastabos nesuderino tik UAB „VAATC“, kiti RATC nurodytiems pakeitimams pritaria.</p>
<p>2(MATĮ). MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalimi MATĮ 7 straipsnis papildomas 11 dalimi numatant, kad kiekvienais metais apskaičiuojant sąvartyno mokesčiui taikomą vartotojų kainų indeksą mokesčio laikotarpio liepos mėnesio kainos būtų lyginamos su 2023 m. liepos mėnesio kainomis. Projekto rengėjai Aiškinamajame rašte nurodo, kad šie pakeitimai inicijuojami norint, kad savivaldybės ir komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriai galėtų tiksliau prognozuoti ir apskaičiuoti būtinąsias sąnaudas, kurios įtraukiamos skaičiuojant vietinę rinkliavą ar įmoką už komunalinių atliekų tvarkymą,</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Teisės aktų galia turi būti nukreipta į ateitį, įstatymų ir kitų teisės aktų galiojimas atgal neleidžiamas (<i>lex retro non agit</i>) ir mokesčiai mokami pagal tuo metu galiojančius teisės aktus. Pažymėtina, kad Mokesčio administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 dalis nustato, kad naujas mokestis, naujas mokesčio tarifas, mokesčio lengvata, sankcijos už mokesčių įstatymų pažeidimus arba iš esmės pakeičiantys apmokestinimo tam tikru mokesčiu tvarka ar apmokestinimo teisinio reglamentavimo bei taikymo principai, įsigalioja ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo jų</p>

	<p>ir įvertinus tai, kad 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujas sąvartyno mokesčio tarifas - 50 Eur/t.</p> <p>Pritariant MATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjams, vis tik atkreiptinas dėmesys, kad siūlomi indeksavimo tvarkos pakeitimai, kuriais įnešamas aiškumas teisiniame reguliavime bei panaikinamas jo ydingumas, nepanaikina jau jo sukeltų pasekmių, kurios turi būti panaikinamos.</p> <p>Pažymėtina, kad taršos mokesčiu, nustatytu sąvartynų operatoriams, siekiama, kad būtų įgyvendintas principas – teršėjas moka. Tačiau sąvartyno operatorius dėl indeksavimo tvarkos atgal iš anksto nežino mokėtino indeksuoto sąvartyno taršos mokesčio, todėl indeksuotos sumos skirtumą moka jis, o ne teršėjas. Taigi, galiojanti, projektu keičiama, taršos mokesčio indeksavimo tvarka atgal (už praėjusius mokestinius metus) nesudaro galimybės taršos mokesčio mokėtojiui iš anksto (prieš mokestinius metus) žinoti mokėtino taršos mokesčio dydžio, nors Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad įstatymų leidėjas visais atvejais, <i>inter alia</i> nustatydamas mokesčius, apmokestinimo išimtis ir lengvatas, turi paisyti <i>inter alia</i> konstitucinio teisinės valstybės principo; nustatant mokesčius, taigi ir jų objektą, apmokestinimo išimtis ir lengvatas, ypač svarbūs teisinio reguliavimo aiškumo ir apibrėžtumo, taip pat teisinio tikrumo principai (2000 m. kovo 15 d., 2013 m. gruodžio 16 d., 2016 m. gruodžio 7 d. nutarimai).</p> <p>Pastebėtina, kad, kaip ir pažymi MATĮ pakeitimo įstatymo projekto rengėjai, įstatymų leidėjo priimtu įstatymu 2023 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujas sąvartyno mokesčio tarifas - 50 Eur/t. Tačiau, pritaikius projektu keičiamas indeksavimo taisyklės, šis tarifas buvo indeksuotas 2023 m. gruodžio mėnesio kainas palyginus su 2018 metų gruodžio mėnesio kainomis ir buvo padidintas 20,15 Eur/t., taigi sąvartyno operatoriai dėl teisinio reguliavimo ydos turėjo sumokėti ne 50, o 75 Eur/t dydžio mokestį.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūlytina papildyti MATĮ pakeitimo įstatymo projektą nustatant, kad Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka turi būti grąžinama 2023 metais už nepavojingųjų atliekų sąvartynuose pašalintas atliekas, išskyrus atskirose sekcijose šalinamas asbesto atliekas, sumokėto mokesčio už aplinkos teršimą permoka, susidariusi dėl mokestinių metų vartotojų kainų indekso nustatymo 2023 m. mokestinių metų gruodžio mėnesio kainas palyginus su 2018 metų gruodžio mėnesio kainomis.</p>	<p>paskelbimo dienos. Tai reiškia, kad naujas mokestis, mokesčio tarifas, mokesčio lengvata, sankcijos už mokesčių įstatymų pažeidimus negalioja atgal, praėjusiems mokestiniams laikotarpiams.</p>
<p>VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų asociacija“;</p>	<p>2. AAĮ siūlome gamintojų ir (ar) importuotojų organizacijai numatyti baudas už LRV ar jos įgaliotos institucijos nustatytas kiekybinės gaminių atliekų tvarkymo užduoties neįvykdymą, nustatant baudą už 1 toną nesutvarkyto gaminių atliekų kiekio pagal gaminių rūšis bei</p>	<p>Neatsižvelgta. Pakartotinė pastaba.</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 51 straipsnis nustato ekonominių sankcijų juridiniams asmenims skyrimo taisyklės, kurios numato, kad konkretus baudos dydis nustatomas pagal šio įstatymo straipsniuose, numatančiuose</p>

<p>TAIS, 2024-03-07, Nr. 20240307/1</p>	<p>kategorijas, t. y. bauda apskaičiuojama dauginant 1 tonos tarifą iš nesutvarkyto atliekų kiekio. Tarifą nustato aplinkos ministras.</p>	<p>sankcijas už juridinių asmenų padarytus pažeidimus, numatytą minimalios ir maksimalios baudų vidurkį, įvertinus padaryto teisės pažeidimo pobūdį, juridinio asmens atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes.</p>
<p>UAB „EMP recycling“, TAIS, 2024-03-07, Nr. 24-C02-00082</p>	<p>2. ATĮ projekto 49 straipsnis. 34³¹ straipsnio pakeitimas <i>Pritariame pasiūlymui mažinti administracinę naštą įmonėms, kurios yra akredituotos pagal atitinkamus Europos standartus EEĮ atliekų tvarkymui, tačiau siūlome atlikti redakcinio pobūdžio pakeitimus šioje Projektu siūlomos 34³¹ straipsnio 1 dalies redakcijos dalyje:</i> <i>„Reikalavimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka būti įrašytiems į Atliekų tvarkytojų sąrašą netaikomas elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkytojams, kurie, atsižvelgiant į vykdomą elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo veiklą ir tvarkomos elektros ir elektroninės įrangos rūšis, turi atitinkamą (-us) Europos standartą (-us), šių tvarkytojų sąrašas skelbiamas aplinkos ministro nustatyta tvarka.“</i> <i>Norėtume atkreipti dėmesį, kad papildomo tvarkytojų sąrašo sudarymas, turint kitas informacijos apie atliekų tvarkytojus rinkimo, tvarkymo ir skelbimo priemones – Atliekų tvarkytojų valstybės registrą, yra netikslingas. Todėl siūlome tikslinti nurodytą dalį.</i></p> <p>Apibendrinant tai, kas išdėstyta aukščiau siūlome Projektą tikslinti taip: 49 straipsnis. 34³¹ straipsnio pakeitimas 1. Pakeisti 34³¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: <i>„1. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus turi teisę išrašyti tie gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojai (perdirbėjai), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojai, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjai ir (ar) atliekų tvarkytojai, apdorojantys surinktas mišrias komunalines atliekas, atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, kurie atitinka šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka yra įrašyti į Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkytojų sąrašą (toliau šiame straipsnyje – Atliekų tvarkytojų sąrašas). Reikalavimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka būti įrašytiems į Atliekų tvarkytojų sąrašą netaikomas elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkytojams, kurie, atsižvelgiant į vykdomą elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo veiklą ir tvarkomos elektros ir elektroninės įrangos rūšis, turi atitinkamą (-us) Europos standartą (-us), atitikimo Europos standartui (-ams) dėl elektros ir elektroninės įrangos surinkimo, gabenimo, tvarkymo ir pakartotinio naudojimo standartams sertifikatą (-us),</i></p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Sutinkame su pasiūlymu, kad duomenys apie atliekų tvarkytojus ir jų įdiegtus Europos standartus bus skelbiami Atliekų tvarkytojų valstybės registre. Nesutinkame, kad reikia detalizuoti įstaigos, kuri išdavė standartą (-us) akreditaciją, kadangi ATĮ pakeitimo projekto 2 straipsnyje yra įtvirtintas Europos standarto apibrėžimas.</p> <p>ATĮ projekte 34³¹ straipsnio 1 dalis patikslinta taip:</p> <p>„1. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus turi teisę išrašyti į Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų sąrašą (toliau šiame straipsnyje – Atliekų tvarkytojų sąrašas) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka įrašyti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkytojai, kurie, atsižvelgiant į vykdomą elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo veiklą ir tvarkomos elektros ir elektroninės įrangos rūšis, atitinka ir taiko atitinkamus Europos standartus, ir tie gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojai (perdirbėjai), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojai, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjai ir (ar) atliekų tvarkytojai, apdorojantys surinktas mišrias komunalines atliekas, atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, kurie atitinka šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus ir Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka yra įrašyti į Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų sąrašą (toliau šiame straipsnyje – Atliekų tvarkytojų sąrašas). Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojai (perdirbėjai), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojai, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjai ir (ar) atliekų tvarkytojai, apdorojantys surinktas mišrias komunalines atliekas atskiriant gaminių ir (ar) pakuočių atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, išrašo gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus vadovaudamiesi aplinkos ministro nustatyta tvarka. Draudžiamas neteisėtas gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymas.“</p>

	<p>išduotą (-us) sertifikavimo įstaigos, akredituotos pagal ISO /IEC 17065 reikalavimus šių tvarkytojų sąrašas skelbiamas aplinkos ministro nustatyta tvarka, informacija apie tokius atliekų tvarkytojus nurodoma Atliekų tvarkytojų valstybės registre. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudotojai (perdirbėjai), gaminių ir (ar) pakuočių atliekų eksportuotojai, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų surinkėjai ir (ar) atliekų tvarkytojai, apdorojantys surinktas mišrias komunalines atliekas atskiriant gaminių ir (ar) pakuotės atliekas su tikslu jas perdirbti ir (arba) kitaip panaudoti, išrašo gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus vadovaudamiesi aplinkos ministro nustatyta tvarka. Draudžiamas neteisėtas gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymas“.</p>	
	<p>3. ATĮ projekto 20 straipsnis. 34¹ straipsnio pakeitimas Pritariame pasiūlymui nustatyti reikalavimą atitikti Europos standartų reikalavimus visiems EEĮ atliekų tvarkytojams, tačiau turime redakcinio pobūdžio pastabas Projektu siūlomai 34¹ straipsnio 27 dalies redakcijai:</p> <p>2. Pakeisti 34¹ straipsnio 27 dalį ir ją išdėstyti taip: „27. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkytojai privalo elektros ir elektroninės įrangos atliekas surinkti atskirai, nemaišyti jų su kitomis atliekomis ar medžiagomis, tvarkyti pagal atliekų tvarkymo prioritetus ir visuomenės sveikatai saugiu būdu, taikydami elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo geriausiai prieinamus gamybos būdus. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkytojai, atsižvelgdami į vykdomą elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo veiklą ir tvarkomos elektros ir elektroninės įrangos rūšis, privalo turėti ir taikyti atitinkamą (-us) Europos standartą (-us). atitikimo Europos standartui (-ams) dėl elektros ir elektroninės įrangos surinkimo, gabenimo, tvarkymo ir pakartotinio naudojimo standartams sertifikatą (-us), išduotą (-us) sertifikavimo įstaigos, akredituotos pagal ISO /IEC 17065 reikalavimus“.</p>	<p>Neatsižvelgta. Atitikimas Europos standartui yra tiesiogiai susietas su Europos teisės aktais. Elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkytojai, atsižvelgdami į vykdomą elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo veiklą ir tvarkomos elektros ir elektroninės įrangos rūšis, privalo turėti ir taikyti atitinkamą (-us) Europos standartą (-us), o kokį standartą turi atitikti yra apibrėžta 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB, 2 straipsnio 1 dalies b punkte.</p>
<p>Asociacija „EEPA“, TAIS, 2024-03-07, Nr. 20240307-05</p>	<p>7. AAĮ projekto 3 straipsniu keičiamas AAĮ 94 straipsnis, kurio 27–30 dalyse itin didinamos baudos už elektros ir elektroninės įrangos apskaitos nevykdymą lyginant su anksčiau parengtais projekto variantais. Prašome motyvuoti, kodėl taip kardinaliai sugriežtinama atsakomybė arba atsisakyti atitinkamų pakeitimų.</p>	<p>Neatsižvelgta. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 51 straipsnis nustato ekonominių sankcijų juridiniams asmenims skyrimo taisyklės, kurios numato, kad konkretus baudos dydis nustatomas pagal šio įstatymo straipsniuose, numatančiuose sankcijas už juridinių asmenų padarytus pažeidimus, numatytą minimalios ir maksimalios baudų vidurkį, įvertinus padaryto teisės pažeidimo pobūdį, juridinio asmens atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes. Atsižvelgiant į tai, atsisakyta anksčiau siūlyto sankcijos dydžio skaičiavimo varianto – nuslėpto tiekto rinkai kiekio padauginto iš atitinkamos sumos.</p>

	<p>8. ANK projekto 3 straipsnio 2 dalyje papildomas ANK 249 straipsnis 41 dalimi, kurioje nustatoma atsakomybė už neteisingų duomenų pateikimą elektros ir elektroninės įrangos apskaitoje ir (ar) apskaitos ataskaitoje. Galiojančioje ANK 249 straipsnio 2 dalyje kaip sankcija už apskaitos netvarkymą ar netinkamą tvarkymą yra dvigubai mažesnė nei projekte siūloma nustatyti. Prašome motyvuoti, kodėl taip kardinaliai sugriežtinama atsakomybė lyginant su esama, arba atsisakyti atitinkamų pakeitimų.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Apskaitos nevykdymas yra didesnis pažeidimas už neteisingų duomenų pateikimą apskaitos dokumentuose ir apskaitos ataskaitoje. Todėl už apskaitos nevykdymą siūloma nustatyti dvigubai didesnę ekonominę sankciją ir administracinę atsakomybę lyginant su atsakomybe už neteisingų duomenų pateikimą apskaitos dokumentuose ir apskaitos ataskaitoje. Siūlomas baudos dydis už neteisingų duomenų pateikimą elektros ir elektroninės įrangos apskaitos dokumentuose ir apskaitos ataskaitoje nustatytas atsižvelgiant į baudos dydžius už analogiškus pažeidimus kitų gaminių (pakuočių (ANK 248 str. 5 d.), alyvos (ANK 249 str. 4 d.), apmokestinamųjų gaminių (ANK 252 str. 7 d.), transporto priemonių (ANK 255 str. 3 d.)) atžvilgiu..</p>
<p>Vyriausybės atstovų įstaiga, TAIS, 2024-03-07, Nr. S-17- (5.27 E)</p>	<p>3. ATĮ pakeitimo įstatymo projekte (pvz., 11 str. 18 d., 36 str. 8 d., 38 str. 3 d.) yra vartojama sąvoka „savivaldybių įsteigtas juridinis asmuo, kuriam savivaldybės pavedusios valdyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančias didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles“. ATĮ pakeitimo įstatymo projekte nėra apibrėžta minėta sąvoka, todėl nėra aišku, ar komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančias didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles gali valdyti tik savivaldybių įsteigtas juridinis asmuo, ar ir kitas, teisės aktų nustatyta tvarka, atrinktas asmuo.</p>	<p>Paiškinimas</p> <p>Pagal ATĮ 2 str. 58³ d. DGAS aikštelės priskiriamos regioniniams komunalinių atliekų tvarkymo įrenginiams, kuriuos savivaldybių pavedimu valdo regioninis atliekų tvarkymo centras ar komunalinių atliekų sistemos administratorius arba kitas juridinis asmuo.</p> <p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 11 str. 26 d. (buvusi 18 d.), 21 str. 1 d., 36 str. 18 d., 38 str. 3 d. aprašytose veiklose (sutarčių sudaryme tarp DGAS aikštelių valdytojų ir gamintojų ir (ar) importuotojų dėl DGAS aikštelėse priimtų EEĮ, motociklų ir lengvųjų automobilių padangų, pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo) negali dalyvauti juridiniai asmenys, kurie nėra RATC arba komunalinių atliekų sistemos administratorius arba savivaldybės įsteigtas juridinis asmuo. Todėl ATĮ 30 str. 16 d., 34² str. 4 d., 34¹⁸ str. 12 d., 34¹⁹ str. 3 d. straipsniuose numatyta kas gali vykdyti juose nurodytas veiklas, t. y. „savivaldybių įsteigtas juridinis asmuo, kuriam savivaldybės pavedusios valdyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemai priklausančias didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles“.</p>
<p>Gamintojų ir importuotojų asociacija „GAMTOS ATEITIS“, TAIS, 2024-03-08, Nr. 2024/15</p>	<p>1. ATĮ projekto 11 straipsnio 14 ir 15 dalimis (kuriomis keičiama įstatymo 30 straipsnio 10 dalis) ir PPATĮ projekto 3 straipsnio 1 dalies ir 6 straipsnio 2 dalies (kuriomis keičiamos atitinkamai įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 4 punktas ir 10 straipsnio 5 dalis) siūloma nustatyti, kad antrinių žaliavų tvarkymas finansuojamas pakuočių gamintojų ir importuotojų lėšomis. Pažymėtina, kad tai prieštarauja nacionalinių ir Europos Sąjungos teisės aktų nuostatomis ir teismų sprendimams. [...]</p> <p>Pažymėtina, kad aukščiau nurodytos teisės aktų nuostatos bei minimi teismų sprendimai įpareigoja pakuočių gamintojus ir</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>PPATĮ projekto 3 str. 1 d. ir 6 str. 2 d. (kuriomis keičiamos atitinkamai PPATĮ 7 str. 1 d., 4 p. ir 10 str. 5 d.) nustatyta tvarka notifikuoti (ir atitinkamai jų priėmimas atidėtas iki 2024 m. gegužės 28 d.) EK ir ES valstybėms narėms pateikiant numatomo teisinio reguliavimo, susijusio su pakuočių gamintojų ir importuotojų organizacijų, kurios kolektyviai organizuoja pakuočių atliekų tvarkymą, turimu atlikti ir kitų antrinių žaliavų, kurios savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose surenkamos kartu su pakuočių atliekomis, tvarkymo finansavimu, poveikio vertinimas (toliau – poveikio</p>

<p>importuotojus būti atsakingais už jų rinkai pateiktas pakuotes bei jų sutvarkymą, joms tapus atliekomis, organizuojant ir dalyvaujant organizuojant pakuočių atliekų tvarkymą, finansuojant minėtoms veikloms tenkančias išlaidas, tačiau neįpareigoja ir negali įpareigoti būti atsakingais už trečiųjų asmenų atliekų, tame tarpe ir antrinių žaliavų, sutvarkymą ir jo finansavimą.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, prašome Jūsų patikslinti ATĮ projekto 11 straipsnio 14 ir 15 dalis ir PPATĮ projekto 3 straipsnio 1 dalį bei 6 straipsnio 2 dalį atsisakant įpareigojimo pakuočių gamintojams ir importuotojams finansuoti antrinių žaliavų tvarkymą.</p> <p>[..]</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta ir siekiant išvengti anksčiau minėtų problemų dėl surenkamų atliekų teisingo atskyrimo ir finansavimo, prašome tikslinti ATĮ nuostatas ir nustatyti, kad komunalinio srauto rūšiuojamo surinkimo infrastruktūroje (rūšiavimo priemonėse) yra surenkamos tik pakuočių atliekos, už kurių surinkimą ir tinkamą sutvarkymą yra ir būtų atsakingi gamintojai ir importuotojai.</p>	<p>vertinimas). Poveikio vertinime išnagrinėtos 3 esamos probleminės situacijos sprendimo alternatyvos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pakuočių atliekos ir antrinės žaliavos pradedamos rinkti į atskirus rūšiavimui skirtus konteinerius. 2. Pakuočių atliekos ir antrinės žaliavos renkamos bendruose rūšiavimui skirtuose konteineriuose, tačiau jų tvarkymas finansuojamas supakuotus produktus Lietuvos rinkai tiekiančių gamintojų ir importuotojų organizacijų ir savivaldybių lėšomis pagal morfologinius tyrimus ir minėtų gamintojų ir importuotojų organizacijų parinktų atliekų tvarkytojų pasiektus rezultatus. 3. Pakuočių atliekos ir antrinės žaliavos renkamos bendruose rūšiavimui skirtuose konteineriuose, randamų atliekų tvarkymas finansuojamas tik supakuotus produktus Lietuvos rinkai tiekiančių gamintojų ir importuotojų organizacijų lėšomis, tačiau parengiamas aplinkos ministro įsakymu patvirtinamas rūšiujamojo surinkimo būdu surenkamų pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų, kurios savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose bus surenkamos rūšiujamojo surinkimo būdu kartu su pakuočių atliekomis, sąrašas (akcentuojantis tinkamas perdirbti žaliavas), kuriuo turės vadovautis visi suinteresuoti subjektai, įskaitant savivaldybes ir minėtų gamintojų ir importuotojų organizacijas. Taip pat papildomai aplinkos ministro įsakymu būtų patvirtinamas savivaldybių komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo administravimo standartas, pagal kurį savivaldybės būtų įpareigosios gerinti gyventojų atliekų rūšiavimo kontrolės funkciją. <p>Atliekų tvarkytojų ir supakuotus produktus Lietuvos rinkai tiekiančių gamintojų ir importuotojų organizacijų atliekamų tyrimų duomenimis, tiek mišrioje komunalinėse atliekose randama pakuočių atliekų (pagal galiojantį teisinį reglamentavimą supakuotų produktų gamintojai ir importuotojai neįpareigoti finansuoti mišrioje atliekose randamų pakuočių atliekų tvarkymą), tiek ir pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų rūšiavimui skirtuose konteineriuose randama mišrių komunalinių atliekų. Atsižvelgiant į minėtų tyrimų duomenis, vertinama, kad nustačius tokį teisinį reglamentavimą, pagal kurį supakuotų produktų gamintojai ir importuotojai, tokių gamintojų ir importuotojų organizacijos būtų atsakingos už visų atliekų, randamų pakuočių atliekoms ir antrinėms žaliavoms rūšiuoti skirtuose konteineriuose, tvarkymo finansavimą, būtų užtikrinamas proporcingumo principas, kadangi supakuotų</p>
--	--

		<p>produktų gamintojai nėra (ir nebūtų) įpareigoti finansuoti mišrioje komunalinėse atliekose randamų pakuočių atliekų tvarkymą.</p> <p>Teisiniu reglamentavimu pagal 3 alternatyvą būtų sukuriamos sąlygos kokybiškam rūšiavimui, ir, atitinkamai, mažesnių išlaidų atliekų tvarkymo atsiradimui, nedidėtų administracinė našta.</p> <p>Atsižvelgiant į aplinkybes, atlikus kelių galimų alternatyvų vertinimą, vadovaujantis proporcingumo principu, siekiant nedidinti administracinės naštos ir užkirsti kelią savivaldybių ir gamintojų ir importuotojų organizacijų nesutarimams dėl atliekų tvarkymo kaštų pasidalijimo proporcijos, siūloma įtvirtinti teisinį reglamentavimą pagal 3 alternatyvą.</p>
	<p>2. ATĮ projekto 40 straipsnio 3 dalimi siūloma pakeisti ATĮ 34²² straipsnio 8 dalį, kurioje atsakoma nuostatos, kad gamintojas ir importuotojas negali pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo pavesti tais pačiais kalendoriniais metais daugiau nei vienai organizacijai, nustatant, kad vienai organizacijai gali pavesti tik tos pačios rūšies pakuočių atliekų tvarkymo organizavimą. Šis siūlymas reiškia, kad gamintojas ir importuotojas vienai organizacijai galėtų pavesti pvz., plastikinės pakuotės, o kitai kitų organizacijai kitų pakuočių atliekų rūšių tvarkymą.</p> <p>Prašome atsakyti šio pakeitimo, nes yra pratiškai neįgyvendinamas, nes organizacijų finansuojamos rinkos dalys nėra atskirtos pagal atskiras pakuočių atliekų rūšis.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Vadovaujantis Gamintojų ir importuotojų, kurie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekia elektros ir elektroninę įrangą, pakuotes, padangas, užimamos rinkos dalies nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. D1-589, 8-8² punktais, gamintojų ir importuotojų organizacijų rinkos dalys, pagal kurias organizacijos turi finansuoti komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiavimo surinkimo ir vežimo paslaugų teikimo išlaidas, tokių pakuočių atliekų paruošimo naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, naudojimo išlaidas, komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų surinkimo sistemos infrastruktūrą, jos įrengimą, priežiūrą, atnaujinimą, plėtrą, komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiavimo surinkimo būdu surinktų savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose, skaičiuojamos tokioms komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšims:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų, išskyrus stiklinių ir medinių pakuočių atliekas; - komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų, išskyrus medinių pakuočių atliekas; - komunalinių atliekų sraute susidarančių stiklinių pakuočių atliekų. <p>Manytina, kad racionalu ir proporcinga būtų numatyti, kad tik vienai organizacijai gamintojai, importuotojai turėtų pavesti organizuoti tvarkymą tų pakuočių, kurių atliekos susidaro komunalinėse atliekose ir kurios tvarkomos savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose. Tačiau palikti teisę kitai organizacijai pavesti organizuoti</p>

		<p>tvarkymą tų pakuočių, kurių atliekos susidaro nekomunalinėse atliekose. Pvz., vienai organizacijai pavesti organizuoti AAP pakuočių atliekų tvarkymą, o visų kitų pakuočių atliekų tvarkymą – kitai organizacijai.</p> <p>34²² straipsnio 8 dalis patikslinama taip:</p> <p>„8. Gamintojas ir (ar) importuotojas tų pačių gaminių, įskaitant pakuotes, tos pačios rūšies apmokestinamųjų gaminių, pakuočių atliekų tvarkymo organizavimą tų pačių kalendorinių metų laikotarpiu gali pavesti tik vienai Organizacijai. Šis apribojimas netaikomas gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymą pavedant organizuoti Organizacijoms, kurios įdiegia atskiros surinkimo sistemas, kur surenkamos tik Organizacijai pareigas pavedusių gamintojų ir importuotojų konkrečių gaminių ar pakuočių atliekos.“</p>
	<p>3. ATĮ projekto 42 straipsnio 7 dalimi siūloma pakeisti ATĮ 34²⁴ straipsnį papildant jį naujais 14 ir 15 punktais, kuriuose nustatomos dvi naujos licencijos – pakuočių atliekų, susidarančių nekomunalinėse ir komunalinėse atliekose, tvarkymo organizavimo licencija.</p> <p>Siūlytina atsisakyti minėto pakeitimo, kuomet sukuriama dvi naujos atskiros licencijų rūšys bei kartu paliekamas nepakeistas ATĮ 34²⁴ straipsnio 10 punktas, kuriame nustatyta licencijos rūšis, kurią turi dabar šalyje veikiančios pakuočių atliekų tvarkymo organizacijos – pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencija.</p> <p>Organizacija, vadovaujantis PPATĮ 10 straipsnio 4 dalies nuostatomis, privalo finansuoti tiek komunalinių, tiek ir nekomunalinių atliekų srautuose susidarančių pakuočių atliekų tvarkymą (sudaryti atitinkamas sutartis nustatytas PPATĮ 10 straipsnio 4 dalies 2, 3 ir 4 punktuose), todėl neaišku kaip pvz., turinti licenciją organizuoti pakuočių atliekų susidarančių nekomunalinėse atliekose tvarkymą organizacija įgyvendins PPATĮ 10 straipsnio 4 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytas pareigas. Be to, neaišku, koks šių dviejų naujų licencijų santykis su ATĮ 34²⁴ straipsnio 10 punkte nurodyta licencija (pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencija).</p> <p>Tuo atveju, jei ATĮ projekte sukuriant dvi naujas licencijos rūšis turėta omenyje konkretūs atvejai (pvz. augalų apsaugos priemonių tvarkymo organizavimas), prašytume ATĮ 34²⁴ straipsnio 14 ir 15 punktuose aiškiai įvardinti, kokioms organizacijoms taikomos šios licencijos, atsisakant komunalinių ir nekomunalinių licencijos rūšių išskyrimo.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies / paaiškinimas.</p> <p>Jei dėstant teisės akto nuostatą neišskiriama, kokių rūšių pakuočių atliekos turimos omeny, pagal bendruosius kalbos ir teisėkūros reikalavimus traktuojama, kad turimos omeny visų, bet kokios rūšies pakuočių atliekos. Ir atvirkščiai – jei turimos omeny ne visos pakuočių atliekos, tuomet dėstoma nurodant tik tam tikros rūšies pakuočių atliekas arba nurodoma, kurios rūšies pakuočių atliekoms netaikoma.</p> <p>Manytina, kad racionalu ir proporcinga būtų numatyti teisę gamintojams ir importuotojams diegti atskiras sistemas, kur būtų surenkamos tik tam tikrų gaminių pakuočių atliekos. Pvz., vienai organizacijai pavesti organizuoti AAP pakuočių atliekų tvarkymą, o visų kitų pakuočių atliekų tvarkymą – kitai organizacijai.</p> <p>Atsisakoma papildymo pakuočių atliekų, susidarančių komunalinėse atliekose, tvarkymo organizavimo licencija ir patikslinama taip:</p> <p>7. Papildyti 34²⁴ straipsnį 14 ir 15 punktais punktu:</p> <p>„14) konkrečių gaminių pakuočių atliekų, susidarančių nekomunalinėse atliekose, tvarkymo organizavimo licencija (ji išduodama organizuoti konkrečių gaminių pakuočių atliekų atskiros surinkimo sistema);</p> <p>15) pakuočių atliekų, susidarančių komunalinėse atliekose, tvarkymo organizavimo licencija.“</p> <p>Pagal siūlymą galėtų būti dviejų tipų organizacijos, organizuojančios pakuočių atliekų tvarkymą:</p>

		<p>1) organizacijos, kurios organizuotų visų rūšių pakuočių atliekų tvarkymą – tiek komunalinėse, tiek nekomunalinėse atliekose susidarančių (tokioms organizacijoms būtų išduodama ATĮ 34²⁴ straipsnio 10 punkte nurodyta pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencija);</p> <p>2) organizacijos, kurios organizuotų tik nekomunalinėse atliekose susidarančių pakuočių atliekų tvarkymą (tokioms organizacijoms būtų išduodama ATĮ 34²⁴ straipsnio 14 punkte nurodyta pakuočių atliekų, susidarančių nekomunalinėse atliekose, tvarkymo organizavimo licencija).</p>
	<p>4. ATĮ projekto 46 straipsnio 3 dalimi siūloma pakeisti ATĮ 34²⁸ straipsnio 3 dalies 2 punktą, nustatant įspėjimo terminus organizacijoms (licencijuojamos veiklos vykdytojams) nesudarius pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir finansavimo, bendradarbiavimo bei komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų, rūšiuojamojo surinkimo būdu surinktų savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose, paruošimo naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, naudojimo sutarčių (8, 9, 10 punktai).</p> <p>Su tokiu pakeitimu nesutinkame ir prašome jo atsisakyti, kadangi ne vien tik nuo Organizacijos priklauso tokių sutarčių sudarymas, kuomet kita sutarties šalis, pvz., savivaldybė gali vengti sudaryti bendradarbiavimo sutartį, reikalaudama iš organizacijų išskirtinių sąlygų arba tokių sąlygų, kurios nesuderinamos su bendradarbiavimo principo koncepcija. Konkrečiu atveju tokių nuostatų įteisinimas sudarys itin neproporcingas administracines sąnaudas tiek organizacijoms, tiek ir licencijuojamą veiklą kontroliuojančiai institucijai, siekiant įvertinti, ar organizacijos pažeidė minėtą nuostatą.</p> <p>Kaip pavyzdys gali būti pateikiami vieno iš regiono atliekų tvarkymo centro veiksmai, kuomet nepagrįstai buvo nutrauktos bendradarbiavimo sutartys ir tik po ilgo bylinėjimosi teismai tokius centro veiksmus pripažino neteisėtais ir sutartis paliko galiojančias (Kauno apygardos teismo 2024 m. vasario 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-134-1060/2024). Konkrečiu atveju, organizacija nepaisant neteisėtų kitos šalies veiksmų, būtų pripažinta kaip pažeidusi licencijuojamos veiklos sąlygas ir neturėjusi galimybių ilgai bylinėtis, įrodydama atitinkamų veiksmų neteisėtumą.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>ATĮ projekte naujai nenustatomas įspėjimo taikymas nesudarius bendradarbiavimo sutarčių, nes tai jau numatyta galiojančiame ATĮ. Projekte tik patikslinama, kuris iš ATĮ 34²⁸ straipsnio 3 dalyje išvardytų terminų pažeidimams pašalinti turėtų būti numatytas įspėjime veiklos priežiūrą vykdančiai institucijai nustačius, kad organizacija nesilaikė tokios licencijuojamos veiklos sąlygos – sudaryti PPATĮ 10 straipsnyje nurodytas bendradarbiavimo sutartis. T. y. ATĮ 34²⁸ straipsnio 3 dalies 2 punktas papildomas nuorodomis į 34²⁶ straipsnio 1 dalyje išvardytas licencijuojamos veiklos sąlygas, nes turi būti numatyti terminai dėl visų nustatytų licencijuojamos veiklos sąlygų, t. y. nustačius, kad nesilaikyta bet kurios iš išvardytų licencijuojamos veiklos sąlygų, turi būti apibrėžti terminai, per kuriuos turi būti pašalinti licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimai.</p> <p>Be to, ATĮ projekto 34²⁸ straipsnis papildytas 4¹ dalimi, numatančia, kad organizacijai licencijos galiojimas nestabdomas, jeigu per licencijas išduodančios institucijos nustatytą terminą pateikė įrodymus, kad įspėjime apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą nurodytų aplinkybių ir (ar) pažeidimų organizacija negalėjo panaikinti dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo jos valios ir pastangų, ir informaciją apie planuojamus imtis veiksmus ir (ar) priemones, kad nurodytos aplinkybės ir (ar) pažeidimai nepasikartotų.</p>
VšĮ „Žalioji taškas“; TAIS ;	<p>1. Pirmiausia pažymime, kad ATĮ projekto 11 straipsnio 14 ir 15 dalių (kuriomis keičiama įstatymo 30 straipsnio 10 dalis) ir PPATĮ projekto 3 straipsnio 1 dalies ir 6 straipsnio 2 dalies (kuriomis keičiamos</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. argumentus dėl Gamintojų ir importuotojų asociacijos „Gamtos ateitis“ komentaro Nr. 1.</p>

<p>2024-03-08; Nr. SR-24-144</p>	<p>atitinkamai įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 4 punktas ir 10 straipsnio 5 dalis) nuostatos, kuriomis nustatoma, jog <u>antrinių žaliavų</u> tvarkymas finansuojamas <u>pakuočių</u> gamintojų ir importuotojų lėšomis, <u>prieštarauja nacionalinių ir Europos Sąjungos teisės aktu nuostatoms ir teismų sprendimams.</u></p> <p><...></p> <p><...> teisės aktų nuostatos įpareigoja pakuočių gamintojus ir importuotojus būti atsakingais už jų rinkai pateiktas pakuotes iki jų atliekų saugaus sutvarkymo, <i>inter alia</i> organizuojant ir dalyvaujant organizuojant pakuočių atliekų tvarkymą, finansuojant minėtoms veikloms tenkančias išlaidas, tačiau neįpareigoja ir negali įpareigoti būti atsakingais už trečiųjų asmenų atliekų, tame tarpe ir antrinių žaliavų, sutvarkymą ir jo finansavimą.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, prašome Jūsų:</p> <ul style="list-style-type: none"> • patikslinti ATĮ projekto 11 straipsnio 14 dalies (kuria keičiama įstatymo 30 straipsnio 10 dalis) nuostatas, atsisakant įpareigojimo pakuočių gamintojams ir importuotojams finansuoti antrinių žaliavų tvarkymą, nustatant, kad: <p>„Visiems komunalinių atliekų turėtojams, neimant papildomo mokesčio, išskyrus nustatytą vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau — rinkliava) ar kitą įmoką (<u>taikoma šios dalies 1, 2, 3 (tiek, kiek tai susiję su antrinėmis žaliavomis ir kitomis atliekomis), 4, 5, 6–8 punktais,</u> arba finansuojant gamintojų ir importuotojų lėšomis (taikoma šios dalies 3 (<u>tiek, kiek tai susiję su pakuočių atliekomis</u>), 9, 10 punktais) už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą, turi būti:“</p> • patikslinti ATĮ projekto 11 straipsnio 15 dalies (kuria keičiama įstatymo 30 straipsnio 10 dalis) nuostatas, atsisakant įpareigojimo pakuočių gamintojams ir importuotojams finansuoti antrinių žaliavų tvarkymą, nustatant, kad: <p>„Visiems komunalinių atliekų turėtojams, neimant papildomo mokesčio, išskyrus nustatytą vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau — rinkliava) ar kitą įmoką (<u>taikoma šios dalies 1, 2, 3 (tiek, kiek tai susiję su antrinėmis žaliavomis ir kitomis atliekomis), 4, 5, 6–9, 11, 12 punktais,</u> arba finansuojant gamintojų ir importuotojų lėšomis (taikoma šios dalies 3 (<u>tiek, kiek tai susiję su pakuočių atliekomis</u>), 10, 13 punktais) už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą, turi būti:“</p> 	
--------------------------------------	--	--

	<p>• atsisakyti PPATĮ projekto 3 straipsnio 1 dalies ir 6 straipsnio 2 dalies (kuriomis keičiamos atitinkamai įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 4 punktas ir 10 straipsnio 5 dalis) nuostatų pakeitimo.</p> <p><...> prašome tikslinti ATĮ nuostatas ir nustatyti, kad komunalinio srauto rūšiuojamo surinkimo infrastruktūroje (rūšiavimo priemonėse) yra surenkamos tik pakuočių atliekos, už kurių surinkimą ir tinkamą sutvarkymą yra ir būtų atsakingi gamintojai ir importuotojai.</p> <p>2.Siūlome pripažinti netekusia galios ATĮ 30 straipsnio 19 dalį (ATĮ projekto 11 straipsnio 21 dalis), kadangi gamintojai ir importuotojai kasmet turi teisę keisti kolektyvaus atliekų tvarkymo organizaciją ir tokiu atveju bus neįmanoma tinkamai finansuoti pagal su savivaldybėmis sudarytas sutartis vienkartinį plastikinių gaminių atliekų ir šiukšlių išrinkimo ir tvarkymo išlaidų savivaldybėse. Todėl siūlome vienkartinį plastikinių gaminių atliekų ir šiukšlių išrinkimo ir tvarkymo išlaidų savivaldybėse finansavimą nustatyti analogiškai, kaip ir Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projektu (Nr. 23-11734). Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, atitinkamai keistinos ir PPATĮ 7² bei 10 straipsnio nuostatos.</p> <p>3. ATĮ projekto 40 straipsnio 3 dalimi keičiama ATĮ 34²² straipsnio 8 dalis, kurioje atsisakoma nuostatos, kad gamintojas ir importuotojas negali pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo pavesti tais pačiais kalendoriniais metais daugiau nei vienai organizacijai, nustatant, kad vienai organizacijai gali pavesti tik tos pačios <u>rūšies</u> pakuočių atliekų tvarkymo organizavimą.</p> <p>Su tokiu pakeitimu negalime sutikti, kadangi tokiu atveju gamintojas ir importuotojas vienai organizacijai galės pavesti pvz., PET, o kitai kitų pakuočių atliekų rūšių (pvz., kombinuotos) tvarkymą, dėl ko bus sudėtingas ar net neįmanomas teisingas pakuočių atliekų tvarkymo finansavimas (pakuočių atliekų, susidarančių komunalinių atliekų sraute surinkimo ir vežimo), nes organizacijų finansuojamos rinkos dalys nėra atskirtos pagal atskiras pakuočių atliekų rūšis.</p> <p>5. ATĮ projekto 46 straipsnio 3 dalimi keičiamas ATĮ 34²⁸ straipsnio 3 dalies 2 punktas nustatant įspėjimo terminus organizacijoms (licencijuojamos veiklos vykdytojams) nesudarius pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir finansavimo, bendradarbiavimo bei komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų, rūšiuojamojo</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Prieš pakeisdami kolektyvaus atliekų tvarkymo organizaciją, gamintojai ir importuotojai turi įvykdyti visus finansinius įsipareigojimus už metus, kuriems buvo sudarę sutartį su pirmąja organizacija. Organizacija su savivaldybėmis turės atsiskaityti pagal praėjusių metų faktinį gamintojų ir importuotojų tiekiamą rinkai kiekį ir pagal savivaldybių praėjusiais metais patirtas faktines išlaidas.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Manytina, kad racionalu ir proporcinga būtų numatyti teisę gamintojams ir importuotojams diegti atskiras sistemas, kur būtų surenkamos tik tam tikrų gaminių pakuočių atliekos. Pvz., vienai organizacijai pavesti organizuoti AAP pakuočių atliekų tvarkymą, o visų kitų pakuočių atliekų tvarkymą – kitai organizacijai.</p> <p>34²² straipsnio 8 dalis patikslinama taip:</p> <p>„8. Gamintojas ir (ar) importuotojas tų pačių gaminių, įskaitant pakuotes, tos pačios rūšies apmokestinamųjų gaminių, pakuočių atliekų tvarkymo organizavimą tų pačių kalendorinių metų laikotarpiu gali pavesti tik vienai Organizacijai. Šis apribojimas netaikomas pakuočių atliekų tvarkymą pavedant organizuoti Organizacijoms, kurios įdiegia atskiros surinkimo sistemas, kur surenkamos tik Organizacijai pareigas pavedusių gamintojų ir importuotojų konkrečių gaminių pakuočių atliekos.“</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>ATĮ projekte naujai nenustatomas įspėjimo taikymas nesudarius bendradarbiavimo sutarčių, nes tai jau numatyta galiojančiame ATĮ. Projekte tik patikslinama, kuris iš ATĮ 34²⁸ straipsnio 3 dalyje išvardytų terminų pažeidimams</p>
--	--	---

	<p>surinkimo būdu surinktų savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose, paruošimo naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, naudojimo sutarčių (8, 9, 10 punktai).</p> <p>Su tokiu pakeitimu nesutinkame ir prašome jo atsisakyti, kadangi ne vien tik nuo Organizacijos priklauso tokių sutarčių sudarymas, kuomet kita sutarties šalis, pvz., savivaldybė gali vengti sudaryti bendradarbiavimo sutartį, reikalaudama iš organizacijų išskirtinių sąlygų. Konkrečiu atveju tokių nuostatų įteisinimas sudarys itin neproporcingas administracines sąnaudas tiek organizacijoms, tiek ir licencijuojamą veiklą kontroliuojančiai institucijai, siekiant įvertinti, ar organizacijos pažeidė minėtą nuostatą ir kodėl.</p> <p>Kaip pavyzdys gali būti pateikiami vieno iš regiono atliekų tvarkymo centro veiksmai, kuomet nepagrįstai buvo nutrauktos bendradarbiavimo sutartys ir tik po ilgo bylinėjimosi teismai tokius centro veiksmus pripažino neteisėtais ir sutartis paliko galiojančias (Kauno apygardos teismo 2024 m. vasario 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-134-1060/2024). Konkrečiu atveju, organizacija nepaisant neteisėtų kitos šalies veiksmų, būtų pripažinta kaip pažeidusi licencijuojamos veiklos sąlygas ir neturėjusi galimybių ilgai bylinėtis, įrodydama atitinkamų veiksmų neteisėtumą.</p>	<p>pašalinti turėtų būti numatytas įspėjime veiklos priežiūrą vykdančiai institucijai nustačius, kad organizacija nesilaikė tokios licencijuojamos veiklos sąlygos – sudaryti PPATĮ 10 straipsnyje nurodytas bendradarbiavimo sutartis. T. y. ATĮ 34²⁸ straipsnio 3 dalies 2 punktas papildomas nuorodomis į 34²⁶ straipsnio 1 dalyje išvardytas licencijuojamos veiklos sąlygas, nes turi būti numatyti terminai dėl visų nustatytų licencijuojamos veiklos sąlygų, t. y. nustačius, kad nesilaikyta bet kurios iš išvardytų licencijuojamos veiklos sąlygų, turi būti apibrėžti terminai, per kuriuos turi būti pašalinti licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimai.</p> <p>Be to, ATĮ projekto 34²⁸ straipsnis papildytas 4¹ dalimi, numatančia, kad organizacijai licencijos galiojimas nestabdomas, jeigu per licencijas išduodančios institucijos nustatytą terminą pateikė įrodymus, kad įspėjime apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą nurodytų aplinkybių ir (ar) pažeidimų organizacija negalėjo panaikinti dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo jos valios ir pastangų.</p> <p>Taigi, nustačius licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimus, licencijos galiojimas būtų panaikintas tuo atveju, jei dukart suteikus terminus pažeidimams pašalinti organizacija nepašalina nustatytų pažeidimų ir nepateikė įrodymų kad pažeidimai pašalinti, arba nepateikė įrodymų, kad įspėjime apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą nurodytų aplinkybių ir (ar) pažeidimų organizacija negalėjo panaikinti dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo jos valios ir pastangų.</p>
	<p>6. ATĮ projekto 47 straipsniu papildomas ATĮ 34²⁹ straipsnis 3 dalimi, nustatant, kad panaikinus licencijos galiojimą tuomet, kai organizacija neįvykdė įspėjime nurodytų sąlygų, dėl naujos licencijos išdavimo organizacija negali kreiptis 6 mėnesius po tokio panaikinimo.</p> <p>Su tokiu pakeitimu nesutinkame ir prašome jo atsisakyti (negalėjimo kreiptis dėl naujos licencijos po panaikinimo ATĮ 34²⁹ straipsnis 1 dalies 3 punkte nustatytu pagrindu), nes tai reikštų, kad organizacija būtų priversta bankrutuoti, kadangi organizacija, kaip užsiimanti tik licencijuojama veikla (ATĮ 34²² straipsnio 3 dalis), jei jai bus panaikinta licencija (pvz., dėl anksčiau nurodytų aplinkybių nesudarius sutarčių), negalės vykdyti veiklos ir kreiptis dėl naujos licencijos išdavimo, praėjus 6 mėnesiams ji neteks visų pavedimo davėjų.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Organizacija steigiamą, kad įvykdytų gamintojams ir importuotojams ATĮ ir PPATĮ nustatytą pareigą organizuoti gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymą ir savo veikla ji gali užsiimti tik gavusi (turėdama) atitinkamą gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją. Vadinasi, pagal dabartinį reglamentavimą panaikinus licencijos galiojimą, organizacija negali vykdyti savo veiklos ir įsipareigojimų gamintojams ir importuotojams.</p> <p>ATĮ 34²⁹ straipsnio 1 dalyje išvardyti pagrindai, kuriems esant panaikinamas organizacijai išduotos licencijos galiojimas. Kaip nurodyta aiškinamajame rašte, atsižvelgus į Specialiųjų tyrimų tarnybos siūlymą ir pasivadovavus kitų reguliavimo sričių licencijavimo pavyzdžiu, numatoma, kad jei organizacijai licencija buvo panaikinta po įspėjimo ir licencijos galiojimo sustabdymo nepanaikinus nustatytų pažeidimų ar paaiškėjus, kad</p>

		<p>organizacija pateikė suklastotus dokumentus, dėl naujos licencijos išdavimo ji gali kreiptis ne anksčiau kaip po 6 mėnesių. Analogiškas 6 mėnesių apribojimas numatytas panaikinus kremavimo veiklos licenciją, leidimą vežti keleivius.</p> <p>Nustačius, kad organizacija nesilaikė licencijuojamos veiklos sąlygų, nėra iškart naikinamas licencijos galiojimas – pirma įspėjama apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir suteikiamas terminas, per kurį turi būti pašalinti nustatyti pažeidimai ir pateikti įrodymai, kad pažeidimai pašalinti; jei per įspėjime nurodytą terminą nepašalinami nustatyti pažeidimai ir nepateikiami įrodymai, kad pažeidimai pašalinti, licencijos galiojimas stabdomas ir suteikiamas dar vienas terminas pažeidimams pašalinti ir įrodymams apie pašalintus pažeidimus pateikti. Ir tik šiam antram terminui pasibaigus, jei organizacija nepašalino nustatyti pažeidimų ir nepateikė įrodymų, kad pažeidimai pašalinti, panaikinamas organizacijai išduotos licencijos galiojimas.</p> <p>Be to, pagal ATĮ projekte numatytą ATĮ 34²⁸ straipsnio 4¹ dalį organizacijai licencijos galiojimas nebus stabdomas (o tai reiškia, ir panaikinamas), jeigu per licencijas išduodančios institucijos nustatytą terminą ji pateiks įrodymus, kad įspėjime apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą nurodytų aplinkybių ir (ar) pažeidimų organizacija negalėjo panaikinti dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo jos valios ir pastangų.</p> <p>Taip pat ATĮ projekto taikymą apibrėžiantis straipsnis papildomas taip:</p> <p>„21. Iki šio įstatymo įsigaliojimo panaikintoms gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijoms ir pradėtoms gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijų galiojimo sustabdymo ir naikinimo procedūroms taikoma iki šio įstatymo galiojusi gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijų išdavimo, jų galiojimo sustabdymo ir panaikinimo tvarka.“</p>
	<p>7. Prašome papildyti ATĮ projekto 49 straipsnį, kuriuo keičiamas 34³¹ straipsnis, nauja dalimi nustatančia pareigą Aplinkos apsaugos agentūrai ne vėliau kaip iki kovo 1 d. paskelbti informaciją apie atliekų tvarkytojų, esančių Atliekų tvarkytojų sąraše, praėjusiais kalendoriniais metais išduotus atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus (nurodant atliekų rūšį, jų kiekį tonomis).</p> <p>Tokia informacija yra reikalinga siekiant organizacijoms, kaip sutarčių šalių kontrahentams, kontroliuoti paslaugų teikėjų veiksmus, tame tarpe ir analizuojant objektyvias galimybes išduoti atitinkamą kiekį atliekų</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>AAA interneto svetainėje skelbiamos atliekų tvarkymo statistikos detalizavimas nėra įstatymo objektas.</p> <p>Be to, atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Tvarka, kai negalima naudotis Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema (GPAIS, patvirtinta aplinkos ministro 2018 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-73, atliekų tvarkytojai, kurie dėl šioje tvarkoje nurodytų priežasčių negali naudojantis GPAIS išrašyti gaminių ar pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų, gali išrašyti laikinus gaminių</p>

	<p>sutvarkymą įrodančių dokumentų, o šiuo metu organizacijos tokių duomenų neturi, jų joms neteikia ir Aplinkos apsaugos agentūra.</p>	<p>ar pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus (minėtos tvarkos 12 punktas). Duomenis, kiek gaminių ar pakuočių atliekų sutvarkyta pagal šiuos laikinus dokumentus, galės įvertinti Aplinkos apsaugos departamentas iki gruodžio 1 d. atlikdamas tokius dokumentus išrašiusius atliekų tvarkytojus.</p>
	<p>8. Prašome papildyti ATĮ 30 straipsnio 10 dalį įtraukiant, kad ūkinę veiklą vykdančiose įmonėse, kuriose susidaro pakuočių atliekų, užtikrinamas jų aprūpinamas viena iki 1,1 m³ rūšiavimo jų susidarymo vietoje priemone ir į ją per metus galima šalinti neviršijant 2 tonų pakuočių atliekų.</p> <p>Tuo pačiu siūlome pakeisti ir atliekų tvarkymo taisykles patikslinant atliekų susidarymo apskaitos reikalavimus pagal kurį ūkinę veiklą vykdančios įmonės kurių veikloje per kalendorinius metus susidaro daugiau nei 2 tonos nepavojingųjų atliekų (į šį kiekį neįskaičiuojamos mišrios komunalinės atliekos, atliekų sąrašė pažymėtos kodu 20 03 01), privalo vykdyti atliekų susidarymo apskaitą atskirai per GPAIS.</p>	<p>Neatsižvelgta. Reikalavimai surinkimo priemonių tūriui nėra įstatymo objektas. Tokio detalumo reikalavimai galėtų būti numatomi įgyvendinamajame teisės akte. Antrasis siūlymas pateiktas ne įstatymo projektui.</p>
	<p>10. Siūlome papildyti PPATĮ projekto 6 straipsnio 10 dalį nuostata, kad ne tik organizacija, tačiau ir savivaldybė privalo sudaryti PPATĮ 10 straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytas sutartis su atliekų tvarkytojais, kurie pagal Atliekų tvarkymo įstatymo 34³¹ straipsnio 1 dalį turi teisę išrašyti pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus, kadangi tik tokiu atveju organizacijos gali įvykdyti Vyriausybės nustatytas užduotis.</p>	<p>Neatsižvelgta. Papildymas netikslingas, nes savivaldybių parinkti surinkėjai įsirašę į Tvarkytojų, turinčių teisę išrašyti gaminių ir pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus, sąrašą.</p>
	<p>MUATĮ projekto 5 straipsnio 1 dalyje, kuriuo keičiama MUATĮ 7 straipsnio 9 dalis, nustatoma, kad mokesčio už aplinkos teršimą tarifai indeksuojami mokestinių metų vartotojų kainų indeksą nustatant kiekvienų mokestinių metų gruodžio mėnesio kainas palyginus su 2018 metų gruodžio mėnesio kainomis.</p> <p>Prašome atsisakyti tokio reikalavimo, paliekant nuostatas, kurios buvo teikiamos derinti ankstesniame projekte (23-1243(2), nustatant, kad “mokestinių metų vartotojų kainų indeksas nustatomas kiekvienų mokestinių metų spalio mėnesio kainas palyginus su praėjusių metų spalio mėnesio kainomis”.</p> <p>Atitinkamai prašome patikslinti ir MUATĮ projekto 5 straipsnio 2 dalį, kuria MUATĮ 7 straipsnis papildomas nauja 10 dalimi.</p>	<p>Neatsižvelgta. Mokesčio už aplinkos teršimą paskirtis – ekonominėmis priemonėmis skatinti mokesčio mokėtojus mažinti aplinkos teršimą, naudoti aplinką tausojančias technologijas, vykdyti atliekų prevenciją ir tvarkymą. Kad neprarastų skatinamojo poveikio, mokestinė našta už neorganizuotą sutvarkyti gaminių ir pakuočių atliekų kiekį turi būti daug didesnė nei kainuotų tokių atliekų sutvarkymas. Paslaugų kainos kasmet keičiasi. Todėl norint išlaikyti tą patį skatinamąjį poveikį turintį mokestinės naštos lygį, mokesčio tarifai kasmet turėtų būti keičiami arba indeksuojami įvertinus vartotojų paslaugų kainų pokytį. Nusprendus keisti mokesčio tarifų dydžius, jie turėtų būti perskaičiuojami padauginus iš paskutinio mokestiniu laikotarpiu galiojusio indeksavimo koeficiento. Pvz., 2019 m. padidinus mokesčio tarifų dydžius visoms pakuotėms, indeksuojant vertinamas vartotojų paslaugų kainų pokytis lyginant su 2018 m. Kaip nurodyta lydraštyje ir aiškinamajame rašte, indeksavimo tvarkos pokytis aktualus skaičiuojant mokestį už nepavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamas atliekas (toliau – sąvartyno</p>

		<p>mokestis), nes pagal esamą tvarką metų pabaigoje nežinant indeksavimo koeficiento savivaldybėms ir komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriams sudėtinga prognozuoti ir apskaičiuoti būtinąsias sąnaudas, kurios įtraukiamos skaičiuojant vietinę rinkliavą ar įmoką už komunalinių atliekų tvarkymą. Sąvartyno mokesčio naujas tarifas įsigaliojo tik 2023 m. sausio 1 d.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, aptarus su Finansų ministerija, MATĮ pakeitimo įstatymo projekte siūloma indeksavimo atskaitos laikotarpį keisti tik skaičiuojant sąvartyno mokestį, o gaminiams, pakuotėms ir kitiems teršalams palikti šiuo metu galiojančią mokesčio indeksavimo tvarką.</p> <p>Norint keisti ir kitų mokesčių už aplinkos teršimą indeksavimo atskaitos laikotarpius išlaikant tą patį skatinamąjį poveikį, reikėtų padidinti ir nustatyti naujus visų rūšių mokesčio už aplinkos teršimą tarifus įvertinus paskutiniu mokestiniu laikotarpiu galiojusį indeksavimo koeficientą.</p>
	<p>MUATĮ projekto 7 straipsniu keičiamo MUATĮ 9 straipsnio 3 dalies 7 punkte nustatoma, kad mokestis už aplinkos teršimą apskaičiuojamas: Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekta pripildytų vienkartinį neperdirbamųjų pakuočių kiekį dauginant iš tarifo, nurodyto šio įstatymo 4 priede, ir indeksavimo koeficiento.</p> <p>Pažymėtina, kad tokiu atveju, kai gamintojas ir importuotojas neturės galimybės būti atleistas nuo mokesčio mokėjimo, tampa ypatingai svarbu, kad jis vykdytų jam nustatytas pareigas, įskaitant bet neapsiribojant pareigą finansuoti jo atliekų tvarkymą.</p> <p>Todėl prašome sugriežtinti atsakomybę už netinkamą PPATĮ nustatytų pareigų vykdymą (nevykdymą), kad gamintojas ir importuotojas nepaisant to, jog privalo mokėti mokestį už visą rinkai pateiktą vienkartinį neperdirbamųjų pakuočių kiekį, nevengtų vykdyti įstatyme nustatytų pareigų, <i>inter alia</i> finansuoti minėtų pakuočių atliekų tvarkymą.</p>	<p>Paaškinimas.</p> <p>Atsakomybė sugriežtinama. PPATĮ projekto 3 straipsnio 2 dalimi PPATĮ 7 straipsnio 3 dalis papildyta nuostatomis, kad mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis sumokėjimas ir (ar) Vyriausybės ar aplinkos ministro nustatytų pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo užduočių įvykdymas neatleidžia gamintojų ir importuotojų nuo PPATĮ 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų pareigų.</p> <p>Be to, Aplinkos apsaugos įstatymo 108 straipsnyje jau numatyta atsakomybė už pakuočių atliekų tvarkymo neorganizavimą, t. y. už įstatymuose numatytos pareigos organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiekias Lietuvos Respublikos vidaus rinkai pakuotes, nevykdymą (bauda iki 14 000 eurų, už pakartotinai padarytą pažeidimą – bauda iki 23 000 eurų).</p>
	<p>ANK projekto 2 straipsniu papildomas ANK 248 straipsnis 5¹ dalimi, kurioje nustatoma atsakomybė už pakuočių apskaitos netvarkymą.</p> <p>Galiojančioje ANK 248 straipsnio 3 dalyje kaip sankcija už analogiškus veiksmus nustatyta įspėjimas arba bauda nuo dviejų šimtų trisdešimt iki keturių šimtų trisdešimt eurų, tačiau naujoje nuostatoje atsakoma įspėjimo ir bauda nustatoma nuo devynių šimtų iki vieno tūkstančio šešių šimtų eurų.</p>	<p>Paaškinimas pateiktas el. paštu.</p> <p>Atsižvelgus į Vyriausybės Teisės grupės pastabas, už lygiaverčius pažeidimus numatoma vienoda atsakomybė. Todėl už pakuočių apskaitos netvarkymą nustatoma tokia pat atsakomybė, tokio pat dydžio baudos, kokios numatytos už gaminių apskaitos netvarkymą.</p>

	Prašome motyvuoti , kodėl taip kardinaliai sugriežtinama atsakomybė lyginant su buvusiaja, arba atsisakyti atitinkamų pakeitimų.	
Teisingumo ministerija, TAIS , 2024-03-26, Nr. (1.6 Mr) 2T-312	<p>1. Lieka nepagrįsta, kodėl pagal ATĮ 2 straipsnio 36 dalies 3 punktą, gamintojas nebėra laikomas tas, kuris gamina ir pirmą kartą tiekia ir neįveinančias į kito gaminio sudėtį baterijas. Nors aiškinamajame rašte teigiama, jog gamintojus apima naujos redakcijos ATĮ 2 straipsnio 36 dalies 1 punktas, tačiau pažymėtina, kad pastarasis punktas <i>tiekimo</i> veiklos neapima. Analogiškai ir dėl ATĮ 2 straipsnio 38 dalies.</p>	<p>Neatsižvelgta / Paaiškinimas.</p> <p>Įmonė, kuri gamina ir (ar) importuoja ir tiekia LR vidaus rinkai neįveinančias į kito gaminio sudėtį baterijas ir (ar) akumulatorius yra gamintojas ir (ar) importuotojas, nes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. neįveinančios į kito gaminio sudėtį baterijos ir (ar) akumulatoriai priskiriami <i>apmokestinamiesiems gaminiams</i>; 2. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 7 ir 8 dalyse, kuriomis keičiamos 2 straipsnio 36 ir 38 dalys, nurodyta, kad gamintoju ir (ar) importuotoju laikomas teisės aktų nustatyta tvarka savo veiklą privalantis įregistruoti asmuo, kuris Lietuvos Respublikos teritorijoje gamina ir (ar) iš kitos valstybės narės ar trečiosios šalies įveža <i>apmokestinamuosius gaminius</i>; 3. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalyje, kuria keičiama ATĮ 2 straipsnio 5 dalis, nurodyta, kad „<i>Apmokestinamieji gaminiai</i> – pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą <i>apmokestinami</i> šio įstatymo 3 priede išvardyti gaminiai.“ MATĮ 3 priede nurodytos baterijos ir akumulatoriai. 4. MATĮ 4 straipsnio 3 punkte nurodyta, kad <i>apmokestinami</i> Lietuvos Respublikos vidaus rinkai <i>tiekti</i> gaminiai, nurodyti šio įstatymo 3 priede, kurie buvo <i>tiekti</i> Lietuvos Respublikos vidaus rinkai <i>kaip atskiri gaminiai, neįveinantys į kito gaminio sudėtį</i>; 5. MATĮ 2 straipsnio 18 punkte apibrėžta, kad tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai yra <ol style="list-style-type: none"> 1) Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamintų <i>gminių</i> ir (ar) pripildytų pakuočių perleidimas atlygintinai arba neatlygintinai, taip pat naudojant ir nuotolinio ryšio prekybos priemones, bet kuriam kitam asmeniui Lietuvos Respublikos teritorijoje ar sunaudojimas gamintojo reikmėms arba 2) importuotų ir (ar) įvežtų į Lietuvos Respublikos teritoriją, įskaitant muitinės sandėlius, laikinojo saugojimo sandėlius ir laisvasias zonas, <i>gminių</i> ir (ar) pripildytų pakuočių perleidimas atlygintinai arba neatlygintinai, taip pat naudojant ir kitas nuotolinio ryšio prekybos priemones, bet kuriam kitam asmeniui Lietuvos Respublikos teritorijoje ar sunaudojimas importuotojo reikmėms, arba 3) likviduojamų arba reorganizuojamų mokesčio mokėtojų <i>gminių</i> ir (ar) pripildytų pakuočių, neperleistų kitam asmeniui, pagaminimas, importas ir (ar) įvežimas į Lietuvos Respublikos

		teritoriją, įskaitant muitinės sandėlius, laikinojo saugojimo sandėlius ir laisvąsias zonas.
12. Turi būti įvertinta, ar ATĮ 34 ² straipsnio 1 dalies nuostatos įsigaliojimas neturi būti atidėtas, t. y. ar gamintojams ir importuotojams nereikės laiko pasiruošti būsimiems pokyčiams. Analogiškai ir dėl 34 ⁵ straipsnio 1 dalies, 34 ¹² straipsnio 1 dalies, 34 ¹⁶ straipsnio 1 dalies ir kt.		<p>Neatsižvelgta.</p> <p>ATĮ 34² straipsnio 1 dalies, 34¹² straipsnio 1 dalies įsigaliojimą atidėti nėra tikslinga, nes gamintojams ir (ar) importuotojams nėra nustatomos privalomos prievolės, o tik galimybė pasirinkti kolektyvinį atliekų tvarkymo organizavimą, ir galimų veiksmų atlikimui nereikalingas papildomas pasiruošimas.</p> <p>Nors ATĮ pakeitimo įstatymo projektu keičiama ATĮ 34⁴ straipsnio 2 dalimi ir 34¹⁸ straipsnio 2 dalimi, kurios įsigalios 2025 m. sausio 1 d., atsisakoma individualaus atliekų tvarkymo organizavimo būdo, ūkio subjektai tiek neformalaus, tiek formalus derinimo metu neišreiškė poreikio papildomam terminui, be to, jei ATĮ pakeitimo įstatymo projektas bus priimtas Seimo pavasario sesijoje, tai ūkio subjektai turės 6 mėnesius pareigų perdavimui gamintojų ir (ar) importuotojų organizacijai.</p>
14. Pastebėtina, kad ATĮ 34 ⁸ straipsnio 2 dalies nuostatos įsigaliojimas nėra atidedamas, nors pagal ją aplinkos ir susisiekimo ministrai turės nustatyti bendrą tvarką. Taip pat ATĮ projekto baigiamosiose nuostatose nėra pavedimo šią tvarką patvirtinti.		<p>Neatsižvelgta / Paaiškinimas.</p> <p>2024-05-01 įsigalios Transporto priemonių techninės priežiūros, remonto, techninės pagalbos ir perdirbimo paslaugų teikimo tvarkos, reikalavimų šiuos darbus atliekantiems asmenims ir šiems darbams keliamų aplinkos apsaugos reikalavimų aprašas, patvirtintas susisiekimo ministro ir aplinkos ministro 2023 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. 3-183/D1-110 „Dėl Transporto priemonių techninės priežiūros, remonto, techninės pagalbos ir perdirbimo paslaugų teikimo tvarkos, reikalavimų šiuos darbus atliekantiems asmenims ir šiems darbams keliamų aplinkos apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“. Minėto aplinkos ir susisiekimo ministrų įsakymo 3.2 papunktyje nustatyta, kad transporto priemonių techninės priežiūros, remonto ir (ar) techninės pagalbos paslaugų teikėjai pateikia Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje transporto priemonių techninės priežiūros, remonto ir (ar) techninės pagalbos paslaugų teikėjo deklaraciją, kurios nustatyta forma pateikta Aprašo 1 priede, per du mėnesius nuo šio įsakymo įsigaliojimo dienos.</p>
16. Siekiant aiškumo, dėl ATĮ 34 ²⁸ straipsnio, 34 ²⁹ straipsnio keitimo, turi būti numatytos pereinamosios nuostatos dėl procedūrų, pradėtų iki		<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>ATĮ projekto 56 straipsnis papildytas taip:</p>

	<p>šio straipsnio įsigaliojimo nagrinėjimo užbaigimo, įsigaliojus įstatymui. Pažymėtina, kad siekiant užtikrinti asmenų teisėtus lūkesčius, iki įstatymo įsigaliojimo panaikintoms licencijoms, turėtų būti taikoma iki įstatymo įsigaliojimo nustatyta tvarka.</p>	<p>„21. Iki šio įstatymo įsigaliojimo panaikintoms gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijoms ir pradėtoms gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijų galiojimo sustabdymo ir naikinimo procedūroms taikoma iki šio įstatymo galiojusi gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijų išdavimo, jų galiojimo sustabdymo ir panaikinimo tvarka.“</p> <p>Minėtos dalies nepildome nuostatomis, kad iki šio įstatymo įsigaliojimo jau pradėtoms įspėjimo procedūroms taikoma anksčiau galiojusi įspėjimo tvarka, nes tai reikštų, kad licencijos turėtojams, kurie įspėti prieš įsigaliojant šiems pakeitimams, negalėtų būti taikomos teisinių santykių subjektų padėtį sušvelninančios ATĮ 34²⁸ straipsnio 4¹ dalies nuostatos, numatančios, kad pasibaigus įspėjimo terminui, licencijos galiojimas nestabdomas, jei licencijos turėtojas, pateikė įrodymus, kad įspėjime nurodytų pažeidimų negali panaikinti dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo jo valios ir pastangų.</p>
	<p>17. Dėl ATĮ 34³² straipsnio</p> <p>17.1. ATĮ 34³² straipsnio 4 dalies pirmasis sakinyss patikslintinas nurodant, kokiam subjektui išlaidas sumoka gamintojai ir importuotojai.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>ATĮ 34³² straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad subjektą nustatys aplinkos ministras („<u>sumoka gamintojai ir importuotojai</u>, apskaičiuoja ir savivaldybėms paskirsto aplinkos ministro įgaliota institucija aplinkos ministro nustatyta tvarka“).</p>
	<p>17.2. Lieka neaišku, kokio subjekto pareiga turėtų būti užtikrinti, kad gamintojai ir importuotojai nurodytas išlaidas kompensuotų neviršijant šioms paslaugoms ekonomiškai efektyviai teikti būtinų išlaidų ir kad lėšos būtų apskaičiuojamos ir paskirstomos laikantis skaidrumo principo (ATĮ 34³² straipsnio 4 dalies antrasis sakinyss) – siūlome nurodyti konkretų atsakingą subjektą. Taip pat siūlytume įvertinti galimybę vietoje konkretauro subjekto nurodymo ATĮ 34³² straipsnio 4 dalies antrąjį sakinį formuluoti kaip kriterijus, kuriais remiantis aplinkos ministras nustato kompensuotinų išlaidų apskaičiavimo tvarką. Taip pat aptariamą nuostatą siūlytume papildyti skaidrumo principo teisiniu reguliavimu – siūlome reguliuoti analogiškai kaip numatyta ATĮ 30² straipsnio 1 dalies 5 punkte, kuriame pateiktas solidarumo principo, taikomo nustatant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų kainodarą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą, turinys.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>ATĮ 34³² straipsnio 4 dalis patikslinta nurodant, kad užtikrinti reikės pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką (“Šio straipsnio 1 dalies 5 punkte numatytoms išlaidoms skirtas apmokėti lėšas iki aplinkos ministro nustatytų terminų sumoka gamintojai ir importuotojai, apskaičiuoja ir savivaldybėms paskirsto aplinkos ministro įgaliota institucija aplinkos ministro nustatyta <u>tvarka, kurioje užtikrinama</u>, kad tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojai ir (ar) importuotojai šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų paslaugų, susijusių su savivaldybių vykdoma veikla, išlaidas kompensuotų, neviršijant šioms paslaugoms ekonomiškai efektyviai teikti būtinų išlaidų, ir lėšos būtų apskaičiuojamos ir paskirstomos laikantis skaidrumo principo”).</p>
	<p>17.3. ATĮ 34³² 1 dalies 6 punkte numatyta gamintojų ir importuotojų pareiga <i>tvarkyti tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas aplinkos ministro nustatyta tvarka</i>, tačiau nenurodytas subjektas, kuriam teikiamos minėtos ataskaitos. ATĮ projektą siūlome papildyti šios nuostatos patikslinimu, pavyzdžiui, nurodant, kad ataskaitos teikiamos</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Visame ATĮ analogiškose nuostatose dėl ataskaitų teikimo nurodyta vienodai – kad jos teikiamos aplinkos ministro nustatyta tvarka, o subjektas, kuriam jos tiekiamos, nenurodytas ir nedetalizuota, kad reikės teikti aplinkos ministro įgaliotai</p>

<p><i>aplinkos ministro įgaliotai institucijai, susiejant ATĮ 34³² 1 dalies 6 punkto nuostatas su ATĮ projektu keičiamo 34³² straipsnio 4 dalimi, kurioje numatyta, kad šio straipsnio 1 dalies 5 punkte numatytoms išlaidoms skirtas apmokėti lėšas iki aplinkos ministro nustatytų terminų sumoka gamintojai ir importuotojai, apskaičiuoja ir savivaldybėms paskirsto aplinkos ministro įgaliota institucija aplinkos ministro nustatyta tvarka. Taip pat siūlome įsivertinti, ar ATĮ projektu keičiamo ATĮ 34³² straipsnio 5 dalyje ir ATĮ 34³² 1 dalies 6 punkte neturėtų būti nurodoma vienodai, t. y. kad minėtose nuostatose nurodytas tvarkas nustato atitinkamai aplinkos ministras ar Vyriausybės įgaliota institucija bei nustatomas tas pas subjektas, kuriam teikiamos ATĮ 34³² 1 dalies 6 punkte ataskaitos ir kuris apskaičiuoja gamintojų ir importuotojų užimamą rinkos dalį.</i></p>	<p>institucijai, nes ši informacija telpa po įvardinimu, kad ataskaitos teikiamos aplinkos ministro nustatyta tvarka.</p> <p>Visame ATĮ analogiškose nuostatose dėl rinkos dalies nustatymo nurodyta vienodai – kad ji apskaičiuojama Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.</p> <p>Subjektas, kuriam teikiamos ataskaitos, ir kuris apskaičiuoja rinkos dalį, nebūtinai turi ir būti ir nebūtinai bus tas pats.</p>
<p>17.4. Manytina, kad finansinio įsipareigojimo terminas kaip esminė įsipareigojimo įvykdymo sąlyga, turi būti nustatyta įstatyme, o ne poįstatyminiame teisės akte (ATĮ 34³² str. 4 d.).</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiuos terminus gali prirėkti pakeisti, todėl jie turi būti nustatyti žemesnės galios teisės akte nei įstatyme.</p>
<p>17.5. ATĮ 34³² straipsnio 5 dalį siūlytume papildyti terminu, iki kurio gamintojai ir importuotojai privalėtų apmokėti ATĮ 34³² straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytas išlaidas už praėjusius kalendorinius metus, bei terminu, iki kurio Vyriausybės įgaliota institucija privalėtų apskaičiuoti išlaidas, kurias gamintojai ir importuotojai privalėtų apmokėti.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiuos terminus gali prirėkti pakeisti, todėl jie turi būti nustatyti žemesnės galios teisės akte nei įstatyme.</p>
<p>17.6. ATĮ projektą siūlytume papildyti sąvoka <i>viešoji vieta</i>, kuri vartojama ATĮ 34³² straipsnio 6 dalyje bei 34³⁵ straipsnio 6 dalyje. Apibrėžiant sąvoką siūlytume vartoti kituose įstatymuose apibrėžtas sąvokas, pavyzdžiui, vietoje <i>parkuose, skveruose</i> siūlytume vartoti Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme (2 str. 17 d.) apibrėžtą sąvoką <i>viešieji želdynai</i>, kadangi minėtas įstatymas numato daugiau želdynų rūšių nei minėtosios dvi, pavyzdžiui, miesto ar miestelio sodas (žr. 2 str. 8 d.), vietoje <i>aikštelėse, stotelėse pakelėse</i> vartoti Lietuvos Respublikos kelių įstatyme apibrėžtą sąvoką <i>keltas</i> (2 str. 5 d.), kuri nustato kelio elementus, <i>inter alia</i> autobusų sustojimo aikšteles, poilsio aikšteles, pėsčiųjų ir dviračių takus. Taip pat siūlytume atsisakyti teisinį neapibrėžtumą sukeliančios formuluotės <i>ir pan.</i> – viešųjų vietų sąrašas turėtų būti baigtinis arba kiti objektai apibūdintini pagal jų paskirtį ar kitą aiškų kriterijų.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kituose įstatymuose apibrėžtos sąvokos apima plačiau, nei mums reikalinga įgyvendinant direktyvos 2019/904 reikalavimus. Sąvoka neįvesta, nes Valstybinė lietuvių kalbos komisija nerekomenduoja įvedinėti sąvokos, kurios apibrėžtyje tik vardinami objektai.</p>
<p>17.7. ATĮ 34³² straipsnio 6 dalį siūlytume patikslinti atsižvelgiant į tai, kad iš siūlomos nuostatos iki dvitaškio formuluotės lieka neaišku, kokių tyrimų atlikimo tvarką įgaliojamas nustatyti aplinkos ministras. Taip pat lieka neaiškus santykis tarp minėtais tyrimais gautų duomenų ir referencinių skaičių – ar gauti duomenys atitinka referencinius skaičius, ar visgi duomenys konvertuojami į referencinius skaičius, bei, jei</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Aplinkos ministras įgaliojamas nustatyti bet kokių tyrimų, pagal kurių duomenis pavyks nustatyti referencinius skaičius, atlikimo tvarką.</p> <p>ATĮ 34³² straipsnio 6 dalyje nurodyta, kad referenciniai skaičiai nustatomi pagal tyrimų duomenis („vadovaujamasi <u>pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką atliekamų tyrimų duomenis</u></p>

	<p>duomenys konvertuojami į referencinius skaičius, ar šį etapą numatoma įgalinti reguliuoti aplinkos ministrą.</p>	<p>nustatytais referenciniais skaičiais“), o ATĮ 34³² straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad „6 dalyje nurodytus <u>referencinius skaičius</u>, apskaičiuojant tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, ir šiukšlių svorį, kuriuo remiantis nustatomas šio straipsnio 4 dalyje nurodytas finansavimas, <u>aplinkos ministras nustato</u> trejiems kalendoriniams metams iki einamojo trejų kalendorinių metų laikotarpio antrų kalendorinių metų liepos 1 dienos.“</p>
	<p>17.8. Siūlome įsivertinti ATĮ 34³² straipsnio 1 dalies 4 punkto nuostatų¹, tiek, kiek jose numatyta gamintojų ir importuotojų pareiga šviesti ir informuoti visuomenę apie esamus daugkartinius alternatyvius tabako gaminius ir jų naudojimo galimybes bei jų pakartotinio naudojimo sistemas, suderinamumą su Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje² numatytu tabako reklamos, kuri šio įstatymo 2 straipsnio 46 dalyje apibrėžiama kaip <i>bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija apie tabako gaminius ir (ar) susijusius gaminius, tiesiogiai ar netiesiogiai skatinanti įsigyti ir (ar) vartoti tabako gaminius ir (ar) susijusius gaminius</i>, draudimu. Nustačius poreikį suderinti ATĮ ir Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme nustatytą teisinį reguliavimą, įstatymų projektų paketas papildytinas įstatymo projektu, numatančiu reikiamus Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo pakeitimus. Taip pat pastebėtina, kad ATĮ nėra apibrėžtų sąvokų <i>daugkartiniai alternatyvūs gaminiai ir pakartotinio naudojimo sistemos</i>, taigi lieka neaišku, kokią tiksliai informaciją skleisti ir apie ką informuoti visuomenę ATĮ 34³² straipsnio 1 dalies 4 punktu įpareigojami gamintojai ir importuotojai, todėl ATĮ projektą siūlytume papildyti šiomis sąvokomis. Kita vertus svarstytina, ar minėtų sąvokų turinys neapimtų elektroninių cigarečių³, elektroninių cigarečių pildyklių ir rūkomųjų žolinių gaminių, kurių reklamos draudimas numatytas</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Tai citatos iš direktyvos 2019/904, kuriai perkelti skirti šie reikalavimai – negalime jų atsisakyti. Atkreiptinas dėmesys, kad direktyvos 2019/904 reikalavimai suderinti su direktyva 2014/40/ES dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo ir kuria panaikinama Direktyva 2001/37/EB, kurioje ir nustatytas į Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymą perkeltas elektroninių cigarečių reklamos draudimas.</p> <p>Be to, direktyvos 2019/904 reikalavimai netaikomi elektroninėms cigaretėms, nes jos nėra tabako gaminys, todėl ir reikalavimas informuoti apie daugkartinius alternatyvius gaminius ir pakartotinio naudojimo sistemas neapima informacijos pateikimo apie daugkartinių elektroninių cigarečių ir/ar jų pildyklių alternatyvas, o apima tik informaciją apie daugkartinius tabako gaminius, jei tokių būtų, ir/ar daugkartinius tabako gaminiams skirtus filtrus, taip pat apie tabako gaminių pakartotinio naudojimo sistemas, jei tokių būtų, ir tabako gaminiams skirtų filtrų pakartotinio naudojimo sistemas, jei tokių būtų.</p> <p>ATĮ jau yra sąvokos „daugkartinis gaminy“ ir „pakartotinis naudojimas“.</p>

¹ [ATĮ](#) 34³² str. 1 d. 4 p.: *1. Tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, gamintojų ir importuotojų pareigos: <...> 4) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais: apie esamus daugkartinius alternatyvius gaminius ir jų naudojimo galimybes, pakartotinio naudojimo sistemas, atliekų tvarkymo galimybes, taip pat geriausią tinkamo šių atliekų tvarkymo praktiką, taikomą pagal šio Įstatymo 41 straipsnį, taršos šiukšlėmis ir kitokio netinkamo šių atliekų šalinimo poveikį aplinkai, visų pirma jūros aplinkai, ir nuotekų kanalizacijos tinklui;*

² [TTGKI](#) 17 str. 1 d.: *Lietuvos Respublikoje tabako gaminių reklama (toliau – reklama), išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus, taip pat paslėpta tabako gaminių reklama draudžiama.*

³ [TTGKI](#) 2 str. 8 d.: *Elektroninė cigaretė – gaminy, kuris gali būti naudojamas garams, kuriuose yra nikotino, vartoti per kandiklį, arba bet kuri tokio gaminio sudedamoji dalis, įskaitant kapsulę, rezervuarą ir įtaisą be kapsulės ar rezervuaro. Elektroninės cigaretės gali būti vienkartinės arba užpildomos iš pildomosios talpyklos ir rezervuaro, arba daugkartinės su keičiamomis vienkartinėmis kapsulėmis.*

	<p>Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 17¹ straipsnio 1 dalyje⁴. Sąvokų turinio atitikimo atveju ATĮ siūlytume vartoti Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme apibrėžtas sąvokas bei suderinti ATĮ ir Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme numatytą teisinį reguliavimą, pastarajame įstatyme nustatant atitinkamą reklamos draudimo išimtį, jei tokia teisinio reguliavimo priemonė atitiktų valstybės politiką.</p>	
	<p>18. Šios išvados pastabos, teikiamos ATĮ projektu keičiamam ATĮ 34³² straipsniui, <i>mutatis mutandis</i> taikytinos ir ATĮ projektu keičiamam ATĮ 34³⁵ straipsniui.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Žr. paaiškinimus prie ATĮ 34³² straipsniui teikiamų pastabų.</p>
	<p>20.2. ATĮ projekto 56 straipsnio 20 dalyje numatyta, kad ATĮ 34³³ straipsnio 2 dalyje, 34³⁴ straipsnio 1 dalyje, 34³⁶ straipsnio 2 dalyje, 34³⁷ straipsnio 1 dalyje nurodytos sutartys netenka galios šio įstatymo 50 ir 52 straipsnių įsigaliojimo dieną, tačiau minėtų straipsnių įsigaliojimas ATĮ projekto 56 straipsnyje neapartas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Minėti straipsniai įsigalios iš karto, nes jais nustatomas ūkio subjektams palankesnis teisinis reguliavimas (Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 str. 4 d.). Atkreiptinas dėmesys, kad tokių sutarčių dar nėra sudaryta.</p>
	<p>20.3. ATĮ 34³² ir 34³⁵ straipsniuose numatytiems pakeitimams įgyvendinti reikės priimti įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, pavyzdžiui, įstatymų projektų aiškinamojo rašto 12 dalyje (7 p., dėl ATĮ projekte numatytų pakeitimų) nurodyta, kad <u>iki 2025 m. gruodžio 31 d. aplinkos ministras patvirtins lėšų, skirtų finansuoti tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų ir šiukšlių, drėgnų servetėlių ir oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo, apdorojimo išlaidas, apskaičiavimo, mokėjimo ir paskirstymo tvarką</u>, todėl vėlesnis ATĮ projektu keičiamo ATĮ 34³², 34³⁵ ir su jais susijusių straipsnių įsigaliojimas, manytina, būtinas. Atskirai pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 7 punkte numatytas teisėkūros sistemiškumo principas reikalauja, kad <i>įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti rengiami ir priimami taip, kad įsigaliotų kartu su įstatymu ar atskiromis jo nuostatomis, kurias šie teisės aktai įgyvendina</i>. Todėl ATĮ projekte siūlomas atitinkamų ATĮ nuostatų, kurioms įgyvendinti būtinas įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimas ar jų pakeitimas, įsigaliojimas iškart negalimas dėl neatitikties teisėkūros sistemiškumo principui. Tai patvirtina ir įstatymų projektų aiškinamojo rašto 117 punkte nurodytas teiginys, kad <i>įgyvendinantys teisės aktai rengiami lygiagrečiai Įstatymo projekto svarstymui ir bus priimti iš karto po Įstatymo projekto priėmimo</i>.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Aiškinamasis raštas patikslintas nurodant, kad minėti įgyvendinamieji teisės aktai įsigalios kartu su įstatymu (laikantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 7 punkte numatyto teisėkūros sistemiškumo principo).</p>

⁴ [TTGKI](#) 17¹ str. 1 d.: Lietuvos Respublikoje elektroninių cigarečių, elektroninių cigarečių pildyklių ir rūkomųjų žolinių gaminių reklama (įskaitant interneto svetainėse pateiktas jų kainas), taip pat paslėpta elektroninių cigarečių, elektroninių cigarečių pildyklių ir rūkomųjų žolinių gaminių reklama draudžiama.

	<p>20.4. ATĮ 34³² straipsnio 5 dalyje numatyta, kad gamintojai ir importuotojai <i>išlaidas turi finansuoti už praėjusius kalendorinius metus</i>, todėl manome, kad ATĮ projekto 56 straipsnyje būtų tikslinga numatyti, kad ATĮ 34³² straipsnio 5 dalyje numatytas teisinis reguliavimas taikomas finansuojant išlaidas už 2025 ir vėlesnius kalendorinius metus, atskirai numatant pereinamąsias nuostatas dėl išlaidų už 2024 metus finansavimui taikomo teisinio reguliavimo. Atitinkamai patikslintinos ATĮ projekto 56 straipsnio 18-19 dalys.</p> <p>20.5. ATĮ projekto 56 straipsnio 16-17 dalyse teikiama netinkama nuoroda į ATĮ projekto 49 straipsnio 3 dalį (kuria keičiama 34³¹ straipsnio 4 dalis). Taip pat šiose dalyse reglamentuojamas taikymas atgal („taikoma finansuojant išlaidas 2023 m. ir vėlesniais kalendoriniais metais“, „taikoma nuo 2023 m.“). Pažymėtina, kad teisės aktų galia turi būti nukreipta į ateitį, įstatymų ir kitų teisės aktų galiojimas atgal neleidžiamas (<i>lex retro non agit</i>), nebent teisės aktu būtų sušvelninama teisinių santykių subjekto padėtis ir kartu nebūtų pakenkiama kitiems teisinių santykių subjektams (<i>lex benignior retro agit</i>). Analogiška pastaba teikiama ir dėl MATĮ 12 straipsnio 6 dalies.</p> <p>21. Atkreipiamas dėmesys, kad ATĮ nuostatos, kuriomis keičiamas ar nustatomas naujas ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinis reguliavimas, turi įsigalioti gegužės 1 dieną arba lapkričio 1 dieną (ir ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo jų oficialaus paskelbimo dienos.), išskyrus, jei teisinis reguliavimas nustatomas arba keičiamas pagal Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytus įpareigojimus, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių reikalavimus, taip pat kai nustatomas ūkio subjektams palankesnis teisinis reguliavimas (Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 str. 4 d.).</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nurodytos teisės akto nuostatos turi būti taikomos atsiskaitant už praėjusius 2023 metus ir šiuos 2024 metus, nes jomis sušvelninama teisinių santykių subjekto padėtis ir kartu nepakenkiama kitiems teisinių santykių subjektams (<i>lex benignior retro agit</i>).</p> <p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>ATĮ projekto 56 straipsnio 16-17 dalyse teikiama nuoroda pakeista į ATĮ projekto 50 straipsnio 3 dalį.</p> <p>Nurodytos teisės akto nuostatos turi būti taikomos atsiskaitant už praėjusius 2023 metus ir šiuos 2024 metus, nes jomis sušvelninama teisinių santykių subjekto padėtis ir kartu nepakenkiama kitiems teisinių santykių subjektams (<i>lex benignior retro agit</i>).</p> <p>Dėl MATĮ 12 straipsnio 6 dalies.</p> <p>Mokestis deklaruojamas pasibaigus mokestiniams metams. Už 2024 metus bus deklaruojama tik 2025 m. pradžioje, t. y. iki 2025 m. vasario 15 d.</p> <p>MATĮ projekto 5 straipsnio pakeitimais sušvelninama mokesčio už sąvartyne šalinamas atliekas indeksavimo tvarka, o kitų mokesčių indeksavimo tvarka nesikeičia (atliekami tik techniniai patikslinimai).</p> <p>Iš MATĮ 12 straipsnio 6 dalies išbrauktas 6 straipsnis, atsižvelgiant į tai, kad žemės ūkio veiklai naudojamo ne keliais judančio mechanizmo valdytojui mokant mokestį už aplinkos teršimą jis mokamas registruojant mechanizmą, o ne už kalendorinius metus. Paliekama MATĮ projekto 12 straipsnio 1 dalies nuostata, kuria vadovaujantis MATĮ projekto 6 straipsnyje nustatyti pakeitimai (papildymai), kuriais nėra sunkinama mokesčių mokėtojų padėtis, įsigalios 2024 m. liepos 1 d.</p> <p>Neatsižvelgta/Paaiškinimas.</p> <p>Įstatymų pakeitimų, susijusių su buhalterine apskaita, nuostatos įsigalios nuo naujo mokestinio laikotarpio, t. y. 2025 m. sausio 1 d., nes pagal Mokesčių administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 punktą Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymai, nustatantys naują mokestį, naują mokesčio tarifą, mokesčio lengvatą, sankcijas už mokesčių įstatymų pažeidimus arba iš esmės pakeičiantys apmokestinimo tam tikru mokesčiu tvarką ar apmokestinimo teisinio reglamentavimo bei taikymo principus, turi įsigalioti ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo jų paskelbimo dienos.</p>
--	--	---

		<p>ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalis, 5 straipsnis numato išimtį dėl ūkio subjektams taikomo reikalavimo ir esminių pakeitimų neįteisina, todėl šių nuostatų įsigaliojimas siejamas su įgyvendinamojo teisės akto savalaikiu parengimu ir patvirtinimu, kuris, priklausomai nuo įstatymo patvirtinimo, numatomas iki 2025-01-01.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad vienas iš specifinių regioninių kainų nustatymo aspektų yra tai, kad jos nustatomos į ateitį, t. y. 3 ateinantiems metams. Jeigu ATĮ pakeitimai dėl RATC reguliavimo apimties išplėtimo, visų su komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimu susijusių sąnaudų įtraukimo į rinkliavą ar įmoką, komunalinių atliekų tvarkymo sistemos tobulinimo neįsigalios iki 2024 m. spalio 1 d. ir atitinkamų ATĮ pakeitimų įgyvendinamųjų teisės aktų pakeitimai nebus priimti iki 2024 m. rugsėjo 30 d., vertintina, kad regioninės kainos ir atitinkamai rinkliavos ar įmokos dydžių pakeitimas, įtraukiant į juos visas būtinas komunalinių atliekų ir kitų buityje susidarancių atliekų tvarkymo sąnaudas, būtų atidėtas vėlesniam laikotarpiui (2025 m.), o pagal regioninę kainą apskaičiuotų rinkliavų ar įmokų dydžių taikymas kai kuriuose savivaldybėse prasidėtų ne anksčiau nei 2026 m. (kadangi savivaldybės, kuriose rinkliavos ar įmokos dydžio keitimas kalendorinių metų bėgyje sukelia papildomą administracinę ir finansinę naštą, greičiausiai priimtų joms ATĮ 30² straipsnio 10 dalies nuostatų suteiktos teisės sąlygotą sprendimą taikyti naujus rinkliavos ar įmokos dydžius nuo naujo mokestinio laikotarpio pradžios). Visą šį laikotarpį savivaldybės būtų priverstos ieškoti kitų finansavimo šaltinių, iš kurių būtų galima apmokėti į rinkliavą ar įmoką neįtrauktas sąnaudas, nebūtų užtikrintas „teršėjas moka“ principas.</p>
	<p>24. Aiškinamajame rašte turi būti pateiktas PPAITĮ 7² straipsnio keitimo pagrindimas. Be to, pagal Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalį, teisės aktai, keičiantys ar nustatantys naują ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinį reguliavimą, paprastai įsigalioja gegužės 1 dieną arba lapkričio 1 dieną, tačiau visais atvejais ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo jų oficialaus paskelbimo dienos. Atsižvelgiant į PPAITĮ 7² straipsnio keitimą, šios nuostatos įsigaliojimas turi būti atidėtas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Aiškinamasis raštas papildytas pagrindu.</p> <p>Šiuo atveju įsigaliojimo datos reikalavimas netaikomas, nes teisinis reguliavimas keičiamas pagal Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytus įpareigojimus (Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 str. 4 d.).</p>